

BETEL Vaggeryd

En historik över hundra år

”Livet måste levas framåt men kan bara förstås bakåt” uttryckte sig den danske filosofen Kirkegaard. Det finns alltid en anledning att se tillbaka på historien. Betelkyrkan, Vaggeryd har funnits i 100 år och därför har denna lilla skrift kommit till. Upphovet till nuvarande Betelförsamlingen startade redan år 1900. Här beskrivs hur församlingen har utvecklats under denna långa tidsperiod men också hur själva byggnaden förändrats. Tre årtal är viktiga, år 1900 då Kristliga Ynglingaföreningen bildades, år 1913 då nuvarande Betelkyrkan byggdes och år 1931 då friförsamlingen och Kristliga ungdomsföreningen slogs ihop till Betels Missionsförsamling. Tonvikten har lagts på de första åren, de senare åren har behandlats lite mer summariskt. Många namn är nämnda eftersom det kan vara intressant för nuvarande Vaggerydsbor. Ändå kanske en del namn saknas, som borde ha nämnts. Verksamheten har utvecklats hela tiden, en del grenar har försvunnit, nya har tillkommit och verksamheten har blivit så stor att det skulle kunna skrivas en egen historik om varje gren.

När man går igenom gamla protokoll och årsberättelser slås man av hur noggrant allt bokfördes, hur fin handstil man hade och att föreningskulturen var väl utvecklad. Framför allt hade man upplevt något som skulle föras vidare. Trosvisheten var stor och man brann för att föra ut budskapet om Jesus Kristus. En historia kan skrivas på många sätt. Detta är min version.

Vaggeryd augusti 2013

Lars-Evert Eskilsson

Tiden före kyrkbygget

1858 upphävdes konventikelplakatet. Detta hade kommit 1726 för att förbjuda privata kristliga sammankomster. Konventikelplakatet var en av många orsaker till att folk utvandrade till Amerika. I slutet av 1800-talet var det alltså tillåtet att samlas i hemmen och i andra lokaler för att läsa Bibeln, fira nattvard, be och sjunga. Intresset för detta växte och samlingar hölls i Vaggeryd på olika ställen. Därför var det naturligt att det byggdes missionshus i Byarum 1863, i Vaggeryd 1882 (nuvarande Missionskyrkan) och i Götafors 1891. Byarums missionshus brann ner 1938 och ersattes av ett nytt. Vid sekelskiftet 1900 fanns också missionshus i Krängshult, Eckersholm, Boarp, Ekeryd och Uddebo.

Begynnelsen till nuvarande Betelförsamlingen var Vaggeryds kristliga ynglingaförening, som bildades av 25 troende ynglingar år 1900. Detta var frukten av en väckelse i bygden år 1898. Namnet ynglingaförening var vanligt. Det fanns i början av 1900-talet ca 60 ynglingaföreningar på olika håll i Småland som var förenade i ett Ynglingaförbund. I Vaggeryd fanns vid denna tid också Vaggeryds missionsförening i Gamla Missionshuset (nuvarande Missionskyrkan), Vaggeryd-Götafors friförsamling och en sammanslutning som kallades "Gubbastugan", några män som en gång i månaden träffades i hemmen för gemensam uppbyggelse, bön och sång. Många av de ynglingar som startade Kristliga ynglingaföreningen var medlemmar i Vaggeryds missionsförening. Varför de ville bilda egen förening kan man bara spekulera i. De stod också kvar som medlemmar i Gamla Missionshuset några år efter det att ynglingaföreningen bildats. Carl Boberg, som var med i Götafors, var också med i ynglingaföreningens styrelse i början. Det verkar som att de troende i Vaggeryd hade mycket samarbete med varandra, vilket bilden nedan visar, en av de äldsta sångarbilderna från Vaggeryd. Där ses sångare både från missionsföreningen och Kristliga ungdomsföreningen, eller vilket namnet var just då. Det beror på när bilden är tagen.

Till vänster Albin Karlsson, bakom honom Viktor Svensson med fiol. Carl Gustafsson spelar cittra.

Kristliga ynglingaföreningen blev större och större. 1904 fick även kvinnor vara medlemmar och då byttes namnet till Vaggeryds kristliga ungdomsförbund. I ett protokoll från 15/11 1903 kan man läsa "Ortens troende jungfrur, som så önskar, skola inbjudas till anslutning för samverkan med ynglingaföreningen". 5 jungfrur ingick i föreningen 1904, då namnbytet skedde. På andra håll fanns både Kristen ynglingaförening och Kristen jungfruförening, men så inte i Vaggeryd.

Det kom in två kvinnor i styrelsen redan 1906, flera kvinnor satt sedan i styrelsen mellan 1906-1912. Ordförande de första åren hade varit bl.a. folkskollärare Oskar Rosander men 1904 stod Albin Karlsson, senare fabrikör på Vaggeryds Möbelfabrik, som ordförande. Troende ungdomar beviljades inträde när de var konfirmerade. Årsavgiften var under många år 50 öre per kvinna och 1 kr per man. Man uteslöt inte de som inte betalat medlemsavgifter på flera år utan att först ha talat med dem. I dagens frikyrkoförsamlingar finns inga årsavgifter eller medlemsavgifter, alla gåvor är frivilliga.

De månatliga föreningsmötena hölls för det mesta i missionshusen i Götafors och Byarum men även någon gång i Krängshult och Eckersholm. Man brukade också samlas i Anton Johanssons målarverkstad på Paul Mathias' tomt. Där fick bockar och bräder tjäna som bänkar och ett litet bord var talarstol. Mötena inleddes ofta med bön och sång innan man hade ett samtal kring ett förutbestämt bibelord. Aktuella frågor avhandlades också. Olika personer utsågs att leda bibelsamtalet. I protokollet nedskrevs sedan vad som hade kommit fram under diskussionen. Ibland var det offentligt möte direkt före eller efter föreningsmötet. Någon gång uteblev bibelsamtalet för att en kallad talare hade hållit på för länge. Som talare anlätades t.ex. den kände "fiskarn i Sonarp", J.P. Johansson och en i trakten känd evangelist, Amanda Johansson, som gifte sig med Albin Karlsson 1903, men också många andra. Amanda Karlsson kallades "väckelse-Amanda".

Evangelisterna Amanda Johansson och Anna Jonsson, som blev Vaggerydsbor under namnen Amanda Karlsson och Anna Malmsten.

Varje månad utsågs en kommitté att besöka fattiga och det följdes upp om de verkligen gjort detta. Man höll ordning på varandra. Ett ovanligt beslut, inte tänkbart idag, tog man 1905 då det beslutades att ungdomsförbundet skulle ge 3 kr i bröllopspresent till arvsfurste Gustaf Adolf.

Nästa namnbyte blev 1909 till Vaggeryds kristliga ungdomsförening, oftast kallad Vaggeryds ungdomsförening. Föreningen stödde missionärer och övergripande förbund. År 1910 t.ex. fördelades ca 350 kr till missionär Lundin i Zulu (!), missionär Albin Carlsson i Kina, Ungdomsförbundet (nuvarande SAU), Alliansmissionen och till Hallands och Västra Smålands ungdomsförbund, sedan även till Helgelseförbundet från 1912. Dessutom delades pengar ut till en del av socknens söndagsskolor. Att notera är också att Vaggeryd missionsförening fick bidrag från ungdomsföreningen. Det kan bero på att de som stod med som ledare i ungdomsföreningen fortfarande tillhörde missionsföreningen men är också ett tecken på det goda samarbetet dem emellan.

Vid sammankomsterna var det ofta servering. Till en auktion 1911 fick en person i uppdrag att anskaffa småbröd till 150 personer för 6 öre per person. Dessutom inhandlades för auktionen 2 kg kaffe, 3 liter grädde och 4 kg socker. För ett kretsmöte kunde det inhandlas till 250 personer.

Verksamheten växte och man fick behov av egen lokal. "Folk, så här kan vi inte fortsätta" sa medlemmen, garverifabrikören Carl Blom. "Jag kan släppa till pengar och ni kan överta när det blir färdigt". Tomt inhandlades:

25) en från ^{31/128} mantal skattefrälse Vaggeryd nr 1 i Byarums socken avsöndrad lägenhet, om 0,2849 hektar, benämnd Eriksberg nr 2, som Vaggeryds kristliga ungdomsförening, enligt köpebrev den 14 mars 1913, för 900 kronor köpt av A. J. Kjellerstedt och Axia Kristina Svensdotter;

På tomten beslutade man alltså att bygga ett missionshus. Vid Vaggeryds kristliga ungdomsförenings ordinarie möte 16/2 1913 röstade 63 personer för förslaget samt 3 personer mot. En byggnadskommitté utsågs bestående av Carl Blom, Albin Karlsson, Johan Karlsson, Frans Andersson, Carl Andersson (Ader), Simon Tall och Oskar Lindkvist, suppleanter var Ture Johansson och Johan Sandberg. Huset skulle byggas av stolpar och bräder och täckas med papp. Ritningen skulle likna Skillingaryds missionshus. Stora salen var ämnad att rymma 350 personer och lilla salen 150 personer.

Nya Missionshuset stod klart sommaren 1913. I augusti det året hade man ett offentligt möte med sång och musik i lilla salen, stora salen var inte klar. Det var en tjuvstart innan den egentliga invigningen i september.

Protokollet skrivet 4/2 1913 då beslut om byggnation togs (mötet hölls hos Carl Blom):

Protokoll fört vid mötet den 4/2 1913
med intresserade för ungdoms-
verksamheten i Vaggeryd

§ 1
Mötet öppnades med läsning af något Guds ord
samt gemensamt bönemöte.

§ 2
Närvarande vid detta möte voro
Hugo Haggström, Viktor Svensson, Gustaf Johansson,
K. Nilsson, Johan Svensson, Albin Karlsson,
Karl Andersson, Karl Friberg, Frans Andersson,
Oskar Svansson, Karl Andersson, Högstadal,
C. Sandal, Simon Tall, Helge Åberg,
Avel Abrahamsson, Gustaf O. Johansson,
Jelip Karlsson, John Malmström, Gustaf Pettersson,
Tor Johansson, Algot Linnarsson, Johan Sandberg,
Karl Blom, Anders Hult, John Blom
samt underställda

§ 3

Efter en stunds diskussion varvid de närvarande
enhälligt uttalade sig för att ungdomsföreningen
skall bygga egen lokal så fort som det går

§ 4
Bestöts att prågen skall framläggas
vid nästa ordinari möte som skall hållas
3 tisdagen i Februari kl. 4. e. m.

Dag som ovan
Johan Karlsson
skr

Om sekreteraren Johan Karlsson kan sägas att han blev predikant och var i Betel och talade t.ex. på julottan 1923 och kallades till talare i Betel så sent som 1959, då boende på Vaggeryds gård.

När Nya Missionshuset stod klart 1913 fanns ca 100 medlemmar. Kostnaden totalt blev ca 6900 kr (genomsnittlig årslön för manlig industriarbetare var vid den tiden ca 1200 kr). Av anbuden valdes byggmästare C. Th. Svenssons anbud. I Byarums sparbank togs ett amorteringslån på 1800 kr med Carl Blom som låntagare. 4 personer var borgensmän. Man gick runt med två teckningslistor, en i Vaggeryd och en i övriga socknen. En revers på 5000 kr på missionshuset intecknades, påskriven av Albin Karlsson. Carl Blom lovade att ta denna revers.

Invigningen den 14 september 1913 pågick hela dagen med start 10.00. Eskil Andersson har berättat att han gick fram och tillbaka från sin militära förläggingsplats i Skillingaryd till Vaggeryd för att få vara med hela dagen. Talare var missionssekreterare Adolf Thomander från Jönköping, soldathemsföreståndare Viktor Johansson, kyrkoherde K.O. Eriksson från Tofteryd (att kyrkoherden medverkade i missionsföreningarna var vanligt i våra trakter), missionär E. Lundin och stationsinspektör Tronét från Nässjö (viss reservation för stavningen). Varje talare fick 45 min. på sig. Inträdet var 50 öre. Mellan kl.13-15 serverades middag till ett pris av 50 öre (motsvarar kanske ca 100 kr idag) och kl.17.30 var det kaffeservering för en kostnad av 25 öre. Efter kaffet var det avslutning. Då medverkade flera talare. Mellan talen var det solosång av fru Nanny Sandblom, körsång och strängmusik, och nyskriven sång av sångförfattaren K.G.Sjölin.

Invigningssång

vid invigningen av Vaggeryds nya missionshus den 14 september 1913.

(Melodi: 464 i Förbundet)

Nu samfällt stiger sången Till Gud i mäktigt brus,
Ty nu för första gången Vi möts i detta hus.
Må inga missljud störa I detta helga rum!
/: Här samlas vi att höra Guds evangelium. :/

O Herre, själv här inne Oss duka nådens bord;
Till vart bedrövat sinne Giv anden med ditt ord.
Må hårda hjärtan röras Utav ditt varningsrop.
/: Och många själar föras Hem till din köpta hop! :/

Tänk, Fader, på vårt bästa, sänd varma vittnen hit;
Och när de hos oss gästa, Dem fyll med kraft och nit,
Att deras tal må bli Av livet genomträngt
/: För ulven, som vill riva, Håll detta huset stängt! :/

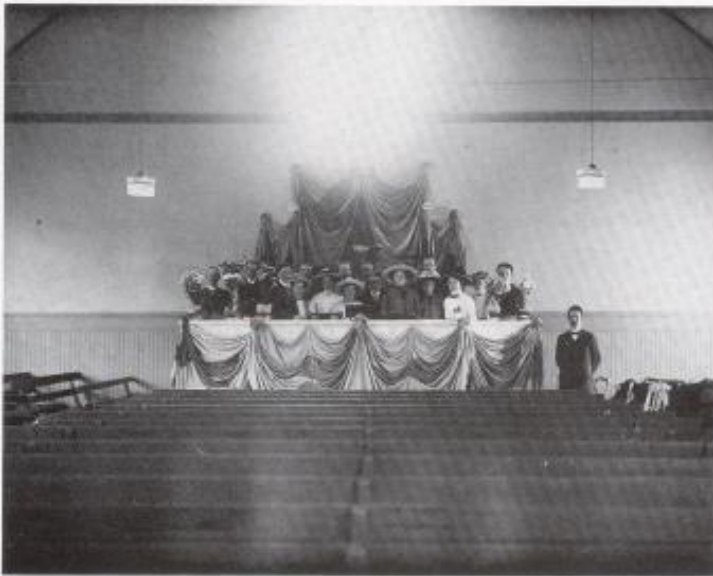
Låt elden ständigt brinna På denna ljuva härd,
Att du ock här må finna En vilselupen värld,
Som invid korset söker Din nåd i Jesus blod.--
/: När så du oss föröker Hav tack, o Fader god! :/

Vi här dig vilja dyrka, Som du i ordet sagt;
Så helga nu vår kyrka Och håll om henne vakt
Vi över oss nedkalla Din nåd, o Jehova.
/: Hem till din himmel alla Oss tag -- Halleluja. :/

K. G. Sjölin

Två profiler som var med från starten var Bengt Gustafsson (till vänster) och Gustav Johansson

Från invigningen 1913.

Vaggeryds kristliga ungdomsförening 1913-1931

I ungdomsföreningens styrelse 1913 ingick Albin Karlsson (ordf.), Carl Blom, Carl Andersson (Ader), Gustav Johansson, Johan Karlsson, Axel Abrahamsson och P. August Nilsson. Trots att det kallades ungdomsförening var inte alla ledare ungdomar precis. Albin Karlsson och P. August Nilsson var 44 år 1913. För nuvarande Vaggerydsbor kan sägas att Albin Karlsson var far till fabrikör Folke Carlsson och fru Ester Stierna och P. August Nilsson var far till Nils Nilsson, bensinstationsföreståndare på Gulf i många år. Axel Abrahamssons barn Stig, Sten, Zeth, Allen, David och Maj-Lis är mycket kända genom Betels verksamhet men också nationellt. Zeth blev missionssekreterare, senare socialsekreterare inom Baptistsamfundet, Sten blev missionär och Stig Abrahamsson blev missionsföreståndare för Helgelseförbundet. Gustav Johansson satt i Betels styrelse från 1913 ända till 1955.

Medlemskapet i Vaggeryds missionsförening upphörde i januari 1914 för Albin Karlsson, Bengt Gustafsson, Carl Andersson och Gustav Johansson m.fl. Det berodde säkert på att man fått ett eget missionshus att gå till i september 1913. Amanda Karlsson gick också in i ungdomsföreningen vid detta tillfälle.

Föreningen hade tillhört Jönköpingsortens kristliga ungdomsförbund från början (nuvarande SAU). Dessutom var föreningen ansluten till Jönköpings Missionsförening (nuvarande SAM) men även till Västra Smålands och Kinds missionsförening. Verksamheten var från början starkt väckelseinriktad men även inriktad på mission i andra länder. Lokalt arbetade man socialt på så sätt att medlemmar utsågs att besöka sjuka och fattiga. Under många år till slutet på 50-talet, hade Betel tillsammans med Missionskyrkan ett särskilt möte i december då det samlades in pengar för att bistå de behövande inför julen. I början hette det att man hade insamling för beklädning till fattiga. När dessa insamlingsmöten upphörde på förslag av Missionskyrkan ansåg man att vårt samhälle var tillräckligt uppbyggt för att ta hand om socialt behövande. Enligt protokoll övergick man i Betel till att hjälpa sjuka och äldre i den egna församlingen. Det hade man säkert gjort tidigare också. Innan Nya Missionshuset byggdes hölls offentliga möten en gång i veckan och ett ordinarie föreningsmöte en gång i månaden men efter kyrkbygget utvidgades verksamheten betydligt. Någon blev ansvarig för affischering och annonser om verksamheten infördes i Jönköpings-Posten och Länstidningen.

Det nybyggda missionshuset blev en lokal som andra församlingar eller föreningar gärna hyrde. Frälsningsarmén hyrde t.ex. lokalen till en kostnad av 8 kr för cinematografvisning (filmförevisning), någon annan gång för s.k. musikfest. Däremot avlogs deras begäran några år senare då de ville hyra missionshuset för en scoutdemonstration. Filmförevisning och skioptikonvisning (bildvisning) blev senare förbjudet. I början berodde det på praktiska skäl. Elektriker Eriksson förbjöd föreningen att använda den elektriska anordning som fanns för att visa film. Senare var det nog av andra orsaker. I mitten av 30-talet föreslog Bengt Gustafsson att förbudet mot bildvisning skulle upphävas men styrelsen beslutade att stå fast vid tidigare beslut. När juniorföreningen på 1940-talet ville visa missionsfilmer fick den fråga styrelsen om lov i varje enskilt fall. Så sent som 1957 fick en person komma och hålla missionsföredrag i Betel om han bara inte visade missionsfilm! Tiderna förändras.

De första åren efter bygget kan man läsa om att Nässjö manskör fick hyra lokalen för 10 kr när de hade konsert, förutsatt att de inte tog inträde. Musikföreningen Lyran från Jönköping hade musikfest i Nya Missionshuset och även Kyrkan (idag Svenska Kyrkan) behövde lokalen ibland. I ett protokoll står det "från kyrkligt intresserade har inkommit en begäran att vi ska upplåta vårt missionshus någon söndag i månaden för Guds ords predikan". Det beviljades om man fick ersättning för eldning. Lilla salen hyrdes också ut, en gång till en handarbetskurs i ett par veckor, men det fick förstås inte kollidera med möten. En annan gång hyrde man ut för en samaritkurs. Konfirmationsundervisningen i Kyrkans regi ägde rum i lilla salen 1922. Även Betania hyrde någon gång stora salen för ett större möte. Betania , Vaggeryd verkade i ca 10 år kring 1920 och var en utpost till baptisterna i Jönköping.

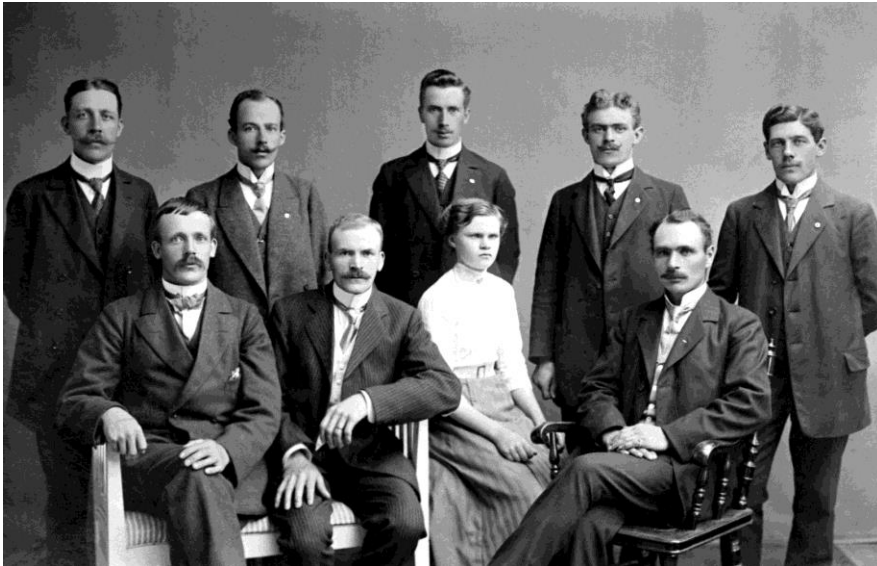
Inom Kristliga ungdomsföreningen hade det bildats en syförening redan 1904, men den nybildades 1912. Om föreningen står det att den "hela tiden flitigt arbetat och understött föreningens verksamhet". Ledare var Ester Glad. Andra ledare den första tiden var Anna Sandberg och Olga Johansson. Senare på 20-talet tillkom Selma Sandahl, Olivia Ader, Gunhild Lundkvist och flera andra som ledare. Diskussioner fördes ibland om syföreningens vara eller inte vara, men en syförening valdes på årsmötet ända till 1942. En missionskommitté och evangelistkommitté valdes varje år, likaså en festkommitté. Det senare var viktigt eftersom kaffeservering ingick vid många sammankomster. Ett kök var byggt i anslutning till lilla salen. Betydligt senare, på 1950-talet, hade församlingen till och med ett eget värdpar, Märtha och Carl Bergh, vilka hade en viktig uppgift vid bröllop och begravningar.

Söndagsskolan startade 1914. Till den årliga söndagsskolfesten kallade man ofta någon utomstående att tala, t.ex. missionär Augusta Myhrberg, född Göthberg. Hon var född vid Hjortbron i Vaggeryd och blev tillsammans med sin man Axel Myhrberg missionär i Kina 1907. Man kan anta att missionärsparet Myhrberg bodde på missionshemmet Sjöborg, när de var i Vaggeryd. Sjöborg (som låg där Vaggeryds kyrka nu ligger) var ett hem för nyhemkomna missionärer. Alliansmissionen hade köpt det 1917. Augusta Myhrberg var också kallad att tjäna ungdomsföreningen ett par månader januari-februari 1920. Ett känt namn i vår bygd som ibland kallades till söndagsskolfester är skollärare Komstedt från Skillingaryd.

Kinamissionärerna Augusta (född Göthberg) och Axel Myrberg med flickorna Gulli och Ragnhild.

Nedan en bild tagen på en ekumenisk samling för söndagsskollärare i Vaggeryd. Stående från vänster är specerihandlare Eklund, Axel Abrahamsson, Johan Karlsson, Filip Larsson och Gustav Johansson (FjäraGustav), sittande från vänster är John Malmsten, Carl Andersson (Ader), Hilda Sandberg och Aron Theodor Thorell. Samtliga utom Eklund har funnits i Kristliga ungdomsföreningens medlemsmatrikel.

Det tillkom en ny verksamhetsgren efter några år. En s.k. ungdomsklass, som sedan blev juniorförening, började sin verksamhet 1918. Något liknande hade tidigare inte funnits i Vaggeryd. Sång- och musikföreningen som funnits från allra första början utvecklades också och "tjänade till glädje och välsignelse".

Missionsförsäljning med auktion hölls varje vår till en början men ändrades sedan till varje höst. Ett stående inslag vid försäljningen i ca 50 år var servering av kaffe och ostkaka. Lantbrukare och affärer besöktes för insamling av gåvor. Syföreningen sålde sina alster och på senare år var det juniorföreningen som sålde det som tillverkats på deras arbetsmöten. Soldathemsföreståndare Viktor Johansson kallades de första åren till denna försäljning, sedan blev det Carl Wilsson som medverkade. Han gjorde så varje år med några få undantag till långt in på 1950-talet. Auktionerna upphörde under Harry Claessons pastorstid.

Intressant är att det också fanns ett visst samarbete med Logen 519 Nordstjärnan. Bl.a. inbjöd godtemplarna till nykterhetsdiskussioner och gemensamma insamlingar till de fattiga. Ungdomsföreningen hjälpte också till att reparera bron till godtemplarön (senare Missionsparken). Ibland hade man större möten förlagda till ön. 1922 var det folkomröstning i Sverige angående totalt förbud mot rusdrycksförsäljning. Det blev inte totalförbud, men övervikten var endast någon enstaka procent. I Vaggeryd ingick Kristliga ungdomsföreningen i förbudskommittén tillsammans med godtemplarna och förmodligen också andra församlingar. För att trycka och sprida flygblad fick varje medlem bidra med 50 öre. Man kan säga att det var ett aktivt nykterhetsarbete.

Som predikanter i Nya Missionshuset medverkade talare från Jönköpings missionsförening och andra föreningar, men man kallade också andra evangelister till seriemöten, t.ex. den ovan nämnda Amanda Karlsson. Hon hade från början gått ut som evangelist i Helgelseförbundet. Amandas evangelistkamrat var då Anna Jonsson, som gifte sig med John Malmsten. John var också med i ungdomsföreningen. Anna lär ha varit en god talare. Det har gått i arv eftersom Anna och John är föräldrar till den kände Verner Malmsten. De som är lite äldre idag minns när J.A. Bredin var kyrkoherde i Byarums församling. Det hände att han var i Betel och predikade på söndagseftermiddagen. Med honom verkade föreningen ha ett gott samarbete. Det anordnades t.o.m. välkomstsamkväm för Bredin.

Ungdomsföreningen hade ingen anställd pastor eller evangelist, men i början av 20-talet tjänstgjorde pastor Karl Athell ett halvår i föreningen. Denne Athell talar man om än idag. Ruth Johansson var i föreningens tjänst en månad mars 1922. Både Athell och Johansson återkom på senare år. I slutet av 20-talet kom den senare kände Knut Svensson som evangelist och talade. Han blev sedan missionsföreståndare i Svenska Alliansmissionen. Företrädaren Enok Skoglund var också i Betel ibland. Det utgick alltid ett resebidrag till predikanterna, på 20-talet och 30-talet var detta 2 kr och höjdes inte till 3 kr förrän på 40-talet. På 50-talet kom resebidraget upp i 10 kr för avlönade predikanter. Ofta talade också de i Vaggeryd boende Bengt Gustafsson (resesekreterare i Svenska Alliansmissionen) och P. August Nilsson. Den senare var snickare men också predikant. Det var ett stående inslag under många år att de båda predikade varje julotta. Bengt Gustafsson ("Bengt i Dule") var far till Sven, Erik, Gustaf och Ella Bengtsson. Om honom finns en anekdot från 1950-talet. När många av HF-arna var på Torpkonferensen en midsommar på 1950-talet kallades Allianspastorn Karl-Erik Andersson att predika i Betel (det "tänket" med HF-are och Alliansare finns inte kvar idag). Han uppmanade av vördsamhet Bengt Gustafsson att leda församlingen i bön. Bengt, som satt med sin karakteristiska käpp, sa då på sin småländska: "Be Ekvall i stället, ja' ä' så trötte".

1919 ändrades namnet Nya Missionshuset till Betel. Medlemsantalet ökade lite kraftigare efter kyrkbygget 1914 och sedan efter en väckelse 1921, då 36 nya medlemmar kom till och medlemsantalet uppgick till 119. Under 1920-talet var sedan antalet medlemmar ca 100 st. En intressant iakttagelse är att Vaggeryds Missionsförsamling år 1927 föreslog att "vi har en önskan att sammanväxa med Betelförsamlingen till en hjord med en herde" och till gemensam pastor skulle Einar Rimmerfors kallas. Notera att ungdomsföreningen här kallades Betelförsamlingen. Erbjudandet avslogs men med tillägget att man så långt som möjligt anordnar gemensamma möten. Ett första förslag på gemensam pastor hade kommit redan 1920. En tid förekom gemensamma styrelsemöten för att verksamheterna inte skulle kollidera med varandra.

Vid sidan av eller kanske rättare sagt inom ungdomsföreningen hade det efter kyrkbygget bildats en s.k. friförsamling med en egen medlemsförteckning. Det kan tyckas märkligt idag med en församling inom en förening. Dess uppgift var att samla de troende till församlingsgemenskap och firande av nattvard. Föreståndarskapet för friförsamlingen hade växlat mellan predikant Bengt Gustafsson, Gustav Johansson, P. August Nilsson och Gustav Pettersson. År 1923 hade ungdomsföreningen 106 medlemmar och friförsamlingen 57 medlemmar, varav de allra flesta var medlemmar i ungdomsföreningen. Tydligt firades inte nattvard på ungdomsföreningens möten, utan de som var med i ungdomsföreningen men inte i friförsamlingen gick till Gamla Missionshuset för gemensam nattvard. Kanske man också gick till Byarums kyrka.

Inte heller verkar det som om vuxendop praktiserades inom föreningen. Vilken inställning P. August Nilsson hade i dopfrågan kan ses på nedanstående utdrag från kyrkböckerna:

Byarum A11a:8 (1921-1928) Bild 294 / sid 642 (AID: v169276.b294.s642, NAD: SE/VALA/00050) [Källa: Arkiv Digital AD AB]

Vaggeryds Missionsförsamling

1. Torp, lägenhet, verk och inrättningar m. m. under ovanstående fastighet. Personens för- och tillnamn samt familjeställning, även som personens titel, om annan än den i kol. 2 angivna.	2. Yrke (tjänst, näringsfång). Stam (främmande). Lyte (sinnessjukdom, sinnesslöhet, blindhet, dövstumhet, fallandesot).	3. Född		5. Födelseort (församling i län eller i stad).	6. Vaccinerats el. haft koppor	7. Gift År, dag och månad.	8. Änkling, änka eller främskild År, dag och månad.	9. Inflyttad eller överförd. Från förs. i län eller i stad, ell. uppslag i församlingsbok ell. boken överoberint.	10. År, dag och månad.
		År.	dag och mån.						
<i>Petronia W. I MANN 2.</i>		<i>7</i>	<i>4</i>						
<i>1. P. August Nilsson</i>	<i>Smickare</i>	<i>69</i>	<i>7</i>	<i>Kalm 1. Lofte</i>		<i>04 5</i>			
<i>2. Michaelina Kristina Andersson</i>	<i>icke döpt</i>	<i>66</i>	<i>7</i>	<i>Smick 1. Vaggeryds</i>		<i>"</i>			
<i>3. Sven August Johannes</i>	<i>icke döpt</i>	<i>05</i>	<i>6</i>	<i>Vaggeryds 1. Vaggeryds</i>		<i>"</i>			
<i>4. Mikael August Petronia</i>	<i>icke döpt</i>	<i>07</i>	<i>"</i>	<i>so</i>		<i>"</i>			<i>Nil Nilsson på Gult</i>

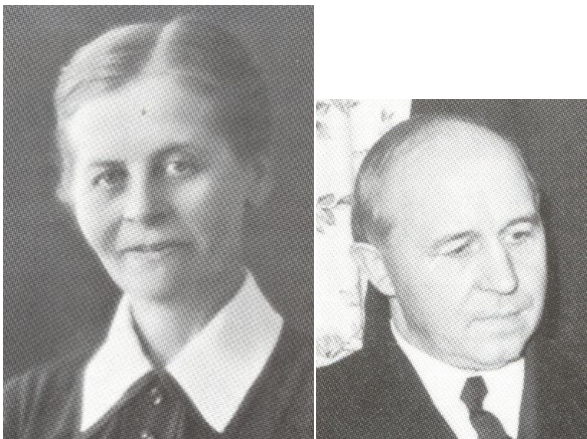
Det baptistiska synsättet hade inte helt slagit igenom. Gustav Johansson t.ex. blev inte vuxendöpt förrän på 1930-talet, troligen efter Nanny Fredrikssons seriemöten. En del av de tidiga ledarna var vuxendöpta, andra inte och lät sedan heller aldrig döpa sig som vuxna.

1929 kom Bengt Gustafsson med förslaget att ungdomsföreningen skulle överlåta hälften av missionshuset och hälften av tillgångarna till friförsamlingen. Märk väl, han föreslog inte ett samgående mellan ungdomsföreningen och friförsamlingen. Beslut om detta fattades inte 1929, men diskussionen pågick ett par år. Det blev till slut så att Vaggeryds kristliga ungdomsförening upplöstes 1930-31 och förenades helt med Vaggeryds friförsamling. Det nya namnet blev Betels Missionsförsamling. Livliga diskussioner med flera sammanträden föregick beslutet och Bengt Gustafsson inlämnade en reservation tillsammans med 11 andra medlemmar. Men beslutet stod fast, nya stadgar infördes och församlingens nya namn gällde från juni 1931. I stadgarna stod bl.a. att man kunde tillhöra församlingen oavsett om man var barndöpt eller vuxendöpt. "I församlingen bör råda fullkomlig samvetsfrihet, med lika rätt åt olika tänkanden i dopfrågan". Senare skrevs stadgar där det står: "förkunnelsen ska vara att man döps efter det att man kommit till tro". Man kan dock tillhöra församlingen även om man inte är vuxendöpt. Barndop har aldrig funnits i Betel. Däremot är det vanligt att föräldrar bär fram sina barn för välsignelse.

En skrivelse skrevs till Svenska Alliansmissionen, där man värdsamt anhöll om att få tillhöra SAU och SAM. I ett protokoll från sept. 1931 kan man också läsa att man tillskriver Helgelseförbundet och hälsar förbundets missionärer och evangelister välkomna till Betels Missionsförsamling när tillfälle ges.

Betels Missionsförsamling 1931-2013

När församlingen ombildats togs redan i augusti 1931 ett beslut om att fira nattvard i Betel första söndagen i varje månad. Antalet medlemmar i januari 1931 var 101 men i januari 1932 endast 80. Avtappet berodde förmodligen på ombildandet av församlingen. Ett år senare hade församlingen emellertid ökat till 120 medlemmar. Förklaringen var den väckelse som gick fram när Nanny Fredriksson, en Kinamissionär, besökte Vaggeryd. Hon var kallad 14 dagar i januari 1932 men mötena pågick i 5 månader och Missionskyrkan deltog också. Väckelsemöten hölls i Betel och barnmöten i Missionskyrkan. Det sägs att över hundratalet kom till tro. I serien medverkade också pastor Emanuel Sandmark. När han lämnade Vaggeryd ordnade Betels Missionsförsamling ett avskedssamkväm för honom, ett tecken på det goda samarbetet med Missionskyrkan.

Nanny Fredriksson

Emanuel Sandmark

Efter väckelsen var Christian Jersild (far till författaren Per Christian Jersild) i Betel och hade bibelundervisning. Jersild var bibellärare på Helgelseförbundets bibelskola i Götabro. Han beskrev situationen: "Det var en underlig blandning av sulfatdoft och kommunism, nyutslagna syrener och Kristi vällukt bland den nyfödda skaran". Hänsyftningen till kommunismen berodde på att ungtkommunistledaren Hugo Abrahamsson blev en avgjord kristen. Det blev en viss uppståndelse bland hans kamrater. De följde efter Hugo och en av dem gav Hugo en örfil när han skulle följa med Sandmark hem. Hugo Abrahamsson var aktiv inom församlingen på 30-talet och blev senare pastor inom Svenska Missionsförbundet.

På nedanstående bild, tagen 1933 då Nanny Fredriksson åter kom på besök, kan man se hur byggnaden såg ut på den tiden. Nanny F. syns mitt i bilden. Längst bak till höger står Hugo, Sten och Stig Abrahamsson. Stig lägger handen på dåvarande evangelist Oscar Finnér. Längst till höger står predikant P. August Nilsson. I mitten framför dörren står dåvarande sångledaren Carl Gustafsson. Bakom honom syns bl.a. Axel Abrahamsson och Carl Ader. Fler kända Vaggerydsbor syns på bilden, bl.a. en del "järnvägare", som kom till tro och blev ledarpersoner i Betel. Bland dessa kan nämnas Herman Karlsson och Fredrik Palmquist, blivande ordförande resp. sekreterare.

Med början från 30-talet tillämpar församlingen vuxendop. Dophögtiderna hölls den första tiden vid Uggen eller Hjortsjön. Ofta döptes också församlingens ungdomar i samband med sommarlägren. Dopgraven i Betel byggdes inte förrän 1943. På bilden nedan döps Göte Fransson av Einar Andersson vid Uggen.

Betelförsamlingen hade under många år, från 1945 och in på 60-talet, en sommarhemsplats vid Uggen. Man arrenderade denna av Munksjö. Kostnaden var ett engångsbelopp på 600 kr och sedan 25 kr/år. Första gången det blev aktuellt med ett sommarhem var 1936, då Götastrand skulle säljas ut av Göta musikkår. Efter många diskussioner beslutade man att inte konkurrera med folkparksstyrelsen om något anbud. I stället blev där en nöjespark, Folkets Park.

Vid Uggen, eller Yggen som det nu kallas, firades t.ex. Valborgsmässoafton och varje sommar hade man söndagsskolfest där. Bilden visar en söndagsskolfest, troligen från 1958, eftersom den nybildade blåsorkestern syns i bakgrunden.

I mitten på bilden ovan står Dan Hansson. Han blev fotograf och när han arbetade på Svenska Dagbladet på 1980-talet återkom han till Betel tillsammans med en journalist och gjorde ett stort reportage om en söndagsskolfest. Andra personer på bilden är bl.a. Dans syster Inger Hansson, Peter Fransson, Claes-Göte Fransson, Ingrid Pettersson, Lena Edler och Monika Karlsson.

1948 invigde man en "Zuluhydda" vid sommarhemsplatsen, en påminnelse om församlingens missionärer i Afrika. Där restes också en flaggstång. Söndagsskolfester och Valborgsfirande med marsch från Betel till Uggen höll på under ganska många år. Man upphörde att samlas vid Uggen på 60-talet. Innan ungdomslokalerna byggdes 1962 var det åter igen tal om att bygga sommarhem vid Hjortsjön, men något sådant har aldrig byggts. Från 60-talet till 90-talet ägde sedan Valborgsfirandet rum på "Prärien", platsen för nuvarande Fenix och numera är det vid Hjortsjöbadet.

På 1950-talet hade man i oktober-november en s.k. ungdomsoffensiv varje år. Ett annat stående inslag, första gången 1949, har varit en stor ungdomssamling sista helgen i september med tillresande ungdomar och offentliga möten. Helgelseförbundet stod bakom detta till en början, men sedan blev det församlingen i Betel och ännu senare Betels Ungdom som var ansvarig för helgen. Det var alltid medverkan av inom frikyrkligheten kända talare och sångare. Med blåsorkestern i spetsen marscherade man på söndagskvällen från Östra Torget till Betel för att ha "Ungdomens kväll". De som var unga på 60-talet omtalar att helgen var en verklig högtid, nyinköpta kläder för hösten hörde till. Dessa samlingar upphörde i början av 90-talet.

Det ekumeniska samarbetet har varit bra i Vaggeryd. Samarbetet mellan Betel, Missionskyrkan och Götaförs har gamla anor. Svenska Kyrkan var ju med redan när Betel var nybyggt. Tabor, senare Filadelfia och numera Pingstkyrkan kom in i bilden lite senare. Tältmöteskampanjer på olika platser i Vaggeryd har hållits i stort sett varje år i ca 40 år från slutet av 1940-talet, de sista åren var tältmötena ekumeniska. Förutom gemensam julotta, nyårsbön (förr nyårsvaka) eller tältmöte har varje år anordnats en s.k. Vaggerydskonferens och en gemensam bönevecka. Redan 1917 står antecknat om gemensam bönevecka med missionsföreningen (Missionskyrkan).

Regelbundna besök på sjukhem och ålderdomshem med sång och musik har gjorts och görs varje månad. Varje vecka, oftast torsdagar enligt tradition långt tillbaka i tiden, numera även tisdagar, har församlingsmedlemmar samlats för uppbyggelse i form av bibelstudium och bön. Dessutom finns s.k. gemenskapsgrupper, som samlas i hemmen varannan vecka. Detta startade redan på 50-talet under pastor Lennart Berglunds tid. Under några år upphörde dessa samlingar i hemmen, men de återkom 1979 under pastor Näsvals tid. Varje sommar från 1930-talet ordnade församlingen en familjeutflykt. Det kan sägas vara föregångare till moderna tiders församlingsdag eller församlingshelg på annan ort.

En populär verksamhet är också dagledigträffarna varje månad. De roterar mellan ortens församlingar. Dessa träffar besöks flitigt av äldre Vaggerydsbor och ofta är utomstående talare och sångare kallade. På Ingemar Strands tid på 60-talet började man på försök med pensionärsträffar. Första gången, en lördagseftermiddag, kom 125 personer. Det blev därefter en årlig pensionärsträff. I mitten på 70-talet under Allan Näsvals pastorstid började man träffas oftare, en gång i månaden, då under namnet "Vi över 60" eller "Vardagsgemenskap". Sedan dess har detta varit mycket populärt. Ansvariga har varit Maj-Lis Skoghäll, Monica Toftgård och Anette Andersson.

Bibelstudieveckor och väckelseserier med utomstående talare hör till frikyrkoverksamheten. Tältmötesserier och vinterkampanjer har hållits. Många är de talare som medverkat. Nanny Fredriksson har nämnts. Mellan åren 1938-1944 tillkom ca 60 nya medlemmar och även 1949 tillkom många, beroende på väckelseserie med Evert Melin. Denna höll på i 3,5 månader, både lilla och stora salen var välfyllda och mötena höll på i 3-4 timmar. Som kuriositet kan nämnas att Frank Sögaard, far till inte helt okände Runar Sögaard, varit i Betel som talare. Detta var i början av 70-talet. Andra kampanjer, som hållit på länge och lämnat bestående intryck, är med Birger Ringberg, Yngve Lidström, Algot Niklasson, Simon Thors, Georg Davidsson och Stig Svensson.

Världskrigen märks inte så mycket i protokoll och årsberättelser. 1941 och 1942 fanns beslut att man skulle delta i Finlandshjälp och i en Norgekommitté. P.g.a. textilransonering kunde syföreningen inte ha några färdiga alster till ungdomsförsäljningen 1942. I efterkrigstidens 50-tal startades en klädinsamling för Tysklandsbarnen och tre fruar i församlingen, Anna Andersson, Rut Andersson och Lilly Kullberg, åtog sig att sy kläder till de behövande barnen. Varje år tidigt 50-tal anordnades utspisning för Tysklandsbarn, som var på genomresa till olika hem i Sverige. Oskar Finnér brann för detta arbete när han lämnat Vaggeryd och församlingens egen missionär Astrid Andersson verkade i Tyskland några år som hjälparbetare.

Betelförsamlingen, som är det nuvarande namnet, har under alla år haft regelbundna offerdagar såväl för Svenska Alliansmissionen som Helgelseförbundet. 1941 uppkom ett förslag att Betels Missionsförsamling visserligen skulle fortsätta stötta missionärer och evangelister från de båda samfundet, men att församlingen skulle vara en friförsamling, helt obunden av samfund. Det blev inte så, utan Betelförsamlingen fortsatte att vara ansluten till Svenska Alliansmissionen (SAM), men hade offerdagar också till Helgelseförbundet (HF). På Bertil Anderssons förslag tog man 1947 ett beslut om att också ansluta sig till HF. Sedan dess är församlingen en s.k. dubbelsansluten församling till SAM och Evangeliska Frikyrkan (som HF gått upp i). Det uppstod diskussion någon gång vilken sångbok man skulle använda till unisona sången, Förbundstoner eller Kristen lovsång. Förbundstoner (Helgelseförbundet) blev beslutet. Vid varje pastorsval var det en kandidat från varje samfund.

Protokollen speglar vilken tid man befann sig i. 1960 tyckte Harry Claesson att det var viktigt att ungdomarna medverkade på lördagskvällsmöten med tanke på den konkurrens televisionen erbjöd.

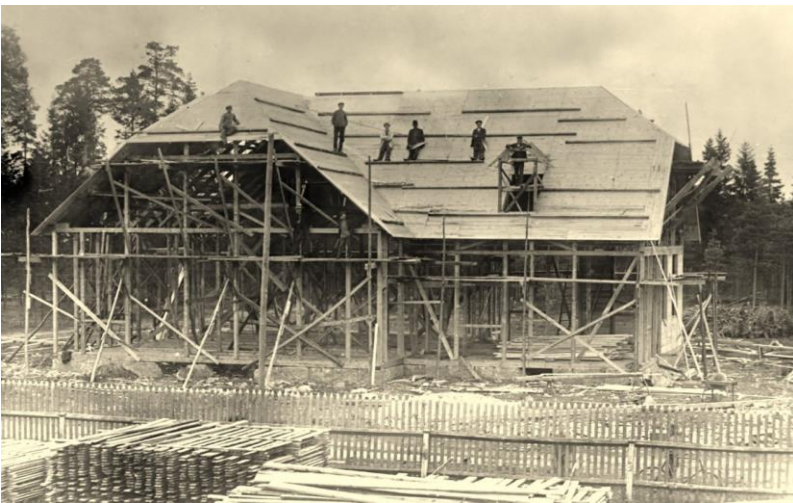
Församlingen har växt något hela tiden med vissa år av lite större medlemsökning. Förutom den stora tillväxten 1932 ökade församlingen med 18 medlemmar år 1943 och i slutet av 40-talet och början av 50-talet tillkom som sagt också många nya medlemmar. 1961 hade församlingen för första gången fler än 200 medlemmar. Medlemsantalet januari 2012 var 264.

Många fler val görs naturligtvis på ett årsmöte 2013 än på ett årsmöte 1913. Verksamheten är stor och många personer behövs för att ta hand om alla grenar av verksamheten och löpande praktiska saker. Det väljs alltid ombud till samfundens årsmöten, så har skett i hundra år. Många kommittéer väljs, ett nog så viktigt val är bilskjutskommitté. En sådan har faktiskt valts sedan 50-talet. Men en kommitté som valts under 100 år och som fortfarande väljs, fast det kanske kallas något annat, är festkommitté. Det säger något om att vid sidan av gudstjänster är gemenskapen mycket viktig.

Betelkyrkans vision är idag *att få vara en gemenskap där du ska känna dig hemma, att du ska förstå att du är värdefull och älskad av Gud, som bryr sig om varenda människa och att du ska få en personlig tro på Gud genom hans son Jesus Kristus.*

Fastigheten

Nedanstående bild är tagen under byggnationen 1912. Längst till vänster är Eskil Andersson ("Eskil i Sonarp"), som senare kom att tillhöra Betel. Han gjorde värnplikt i Skillingaryd och var på lediga stunder i Vaggeryd och hjälpte till med bygget. Övriga är från vänster Henning Johansson, Granviken, Herman Andersson, Borestorp ("Herman i Borstarp"), Karl Molin, Liden, A.J. Lund och byggmästaren Th. Svensson. Taket var först beklätt med tjärpapp, vilket höll på att orsaka en stor olycka. När fabrikerna i närheten brann 1920, fattade taket eld ett par gånger men släcktes. Det blev plåttak så småningom.

Efter bygget utsågs 4 systrar att utarbeta förslag till gardiner och för uppvärmningen inhandlades kamin för 276 kr. Denna stod kvar till 1950. Vaktmästare efter bygget blev Johan Sandberg med en lön av 100 kr/år med kvartalsvis betalning. Han sa upp sig 1916, men lovade vara kvar till 1917 om han fick hjälp med vedhuggningen. Efter 1917 utsågs två personer varje månad till vaktmästare. Anställd vaktmästare hade man sedan inte förrän 1944, då pastor Einar Andersson bredvid sin pastorstjänst åtog sig detta för en betalning av 325 kr/år. Sedan var Artur Andersson betald vaktmästare ett år och därefter Sven Berg något år. Efter det har fastigheten skötts genom att församlingen indelats i vaktmästargrupper.

Palmer köptes tidigt in för att pryda lokalen. Målning gjordes 1914 och brandmyndigheten såg till att det fanns brandspruta från 1916.

Tre styrelseledamöter, Albin Karlsson, Carl Blom och vaktmästaren Johan Sandberg föreslog 1916 att man skulle erbjuda Svenska Alliansmissionen att ta över fastigheten. Förslaget överraskade styrelsen och efter omröstning avsågs detta. Efter detta verkar det som om en del medlemmar lämnade föreningen, bl.a. de gamla ledarna Albin Karlsson och Carl Blom. Amanda och Albin Karlsson var med i Betanias verksamhet något år senare. Det har kunnat utläsas i utdrag från baptisternas protokoll. Carl Blom, som sägs varit något av ett original, älskade musik och var en entusiastisk organist. Om honom säger man att han spelade för sakta för att kunna spela till den unisona sången. Carl hade betalt orgeln till stora salen. 1916 ville han ha betalt för den och genom ett privatlån betalades orgeln. Carl Blom sa också upp sin in-teckning på fastigheten 1916 och Byarums sparbank övertog den. In-teckningslånet ändrades till amorteringslån 1929.

1921 hade man återinvigning av Nya Missionshuset, eftersom man gjort vissa reparationer och ommålningar både utvändigt och invändigt, bl.a. av sittplatserna. En tavla föreställande Kristi uppståndelse anskaffades för 150 kr till invigningen. Denna tavla, målad av E. Benjaminsson, skänktes av medlemmar. Tavlan hängde kvar i stora salen till 1950.

År 1924 beslutade man att inhägnat tomten med stängsel och 1927 började man plåtbeslå taket och uppsätta stuprör, detta till en kostnad av ca 1900 kr. För ändamålet fick man 1000 kr i gåva från handlare P.A. Svensson. Resten bekostades genom insamlade medel och ett lån. 1928 överlämnade föreningen 112 kvm gatumark i kvarteret Thule till Vaggeryds Municipalsamhälle.

Det togs beslut om att sätta in vatten och avlopp ("vatten och slask") 1929. Samma år beslutades sätta upp en skylt "Betel" på kyrkan. Björkar planterades på tomten 1932 och de växte sig så höga att luftledningarna utanför Betel fick ersättas av nergrävda kablar på 1950-talet. De sista björkarna fälls just nu, när detta skrivs. Utvändigt målning skedde sommaren 1932. År 1934 ordnade man med en vattenbrunn utanför trottoaren för vattnets bortförande. Detta är fortfarande ett problem vid häftiga regnskurar. Mattor till gångarna i stora salen inhandlades 1935. En dammsugare, Volta, inköptes för första gången 1936. Kostnaden för denna var 225 kr. "Gräsklippningsmaskin med låda" inköptes samma år för 26 kr. Målningsarbeten i lilla salen gjordes också 1936 och sedan 1959. Köket i anslutning till lilla salen har renoverats vid behov. När man anställde pastor 1938 och Oskar Finnér skulle ha någonstans att bo beslutade man bygga en pastorsbostad och efter frivilliga insatser blev totalkostnaden ca 6000 kr. Åren mellan 1932-38 bodde Finnér i ett rum i Vaggeryd (hos "Kantan") och åt ute i hemmen.

År 1943 gjordes tillbyggnad av uthus och påbyggnad av skorsten. Dessutom byggdes en dopgrav. En särskild kassa, byggnadskassa, började man med 1944. En ljudanläggning, eller som det kallades, en kyrktelefonanläggning, installerades 1947. Till en kostnad av totalt ca 500 kr beslutade man att inskaffa en begagnad förstärkare (10 V) samt "mikrofon som går bäst till förstärkaren och diverse nödvändigt material". 1948 ville skolan använda lilla salen som skollokal. Detta avsågs, styrelsen tyckte att det inte fanns tillräckligt med tillgång till toaletter. Samma år installerades vattentoalett i pastorsbostaden.

Det gjordes en omfattande renovering 1950. Man hade börjat med planerna redan i mitten på 40-talet men fick avslag på byggnadstillståndet av Statens arbetsmarknads-kommission. Församlingen beslutade till och med att sända en man till Stockholm för att förhandla med kommissionen. 1949 fick man ett nytt avslag på byggnadstillståndet, denna gång av länsarbetsnämnden för att kostnaderna var för höga.

Men 1950 kom man alltså igång. Byggnaden reveterades på utsidan och yttertakets målades. Tavlan i stora salen togs bort, i stället blev det ett belyst ekkors på estraden. Taket sänktes och belysningen ändrades så att lysröret insatta 1947 ersattes av ljuskronor i taket och lampetter på sidoväggarna. Den gamla kaminen togs också bort och en vedeldad värmepanna sattes in i källaren, varmluften fördes upp i lokalerna via lufttrummor. Från en utökad vestibul ledde tre dörrar in i stora salen och vikbara dörrar fanns mellan stora och lilla salen. I lilla salen murades en öppen spis och ett särskilt evangelistrum med egen utgång byggdes. Nya bänkar hade man inte råd med, utan de gamla målades om. Totalkostnaden 1950 var över 54000 kr (motsvarar ca 1 miljon kr idag). 1954 byttes vedeldning ut mot oljeeldning till en kostnad av 3000 kr. Lilla salen renoverades också i början av 50-talet. Över estraden i stora salen inreddes vinden till ett slöjdrum, men det blev nog inte mycket av det användandet. Ett slags förråd blev det i stället. Nytt piano inköptes 1956 för 3000 kr och orgel inköptes 1962 för över 10000 kr.

Betelkyrkan 1920

Betel före reveteringen 1950. Söndagsskolklass, de vuxna är Ingrid Eskilsson, Evy Ekvall och Maj-Lis Abrahamsson (Skoghäll).

Betel efter 1963 med tillbyggnad av ungdomslokaler

1962-63 gjordes en omfattande tillbyggnad av ungdomslokaler, kostnad ca 125000 kr. Ett par år tidigare försökte församlingen köpa en tomt på Torsboområdet för att kunna bygga lokal till sin söndagsskolverksamhet där. Man fick inte bygga på den tomt man tänkt sig och blev anvisad en annan tomt av kommunen. Bygget blev inte av. I stället invigdes alltså nya ungdomslokaler 19 maj 1963. Erik Carlsson hade varit byggmästare. Allmänna arvsfonden stod för bidrag på 30000 kr och kommunen för 10000 kr. För att få bidraget av Allmänna arvsfonden lät man ortens rektorer och läkare skriva intyg att dessa ungdomslokaler verkligen behövdes för Vaggeryds ungdomar. Ett antal politiker skrev insändare för att protestera mot kommunens bidrag.

Det blev snart dags för en ny satsning på huvudbyggnaden. Entrén kändes liten, estraden borde bli större mm. 1971-72 gjordes renovering för 250000 kr, låneskulden vid invigningen mars 1972 var 90000 kr. En löftesofferinsamling 1969-70, som gav 20000 kr, hade stärkte tron på att man ekonomiskt skulle klara av renoveringen. Kaleb Johansson var ansvarig byggmästare och församlingsmedlemmarna hjälpte till med mer än 5000 arbetstimmar. Det blev en ny, rymlig entré med flera toaletter och en ny fasadbeklädnad, dvs. tegel . I kyrksalen blev det nya bänkar, utbyggd estrad, nytt altarbord gjort av Sigfrid Sandberg, nytt kors tillverkat av Artur Andersson, nåfiltsmatta på golvet, ny takarmatur osv. Bänkarna hade varit med från 1913 (beskrivning av Inge Blomquist).

Bytet av bänkar föranledde trotjänaren Gustav Johansson att skriva följande rader:

Nu har jag blivit uppsagd, min tjänartid är slut	Men ofta var det ungdom, som sökte frälsnings nåd
Då samlingskaran kommit, av mig de vila fått	På knä vid kyrkobänken, där de fick bästa råd
Ibland så blev jag botbänk, jag såg hur makar kom	Att gå den smala vägen, som till Guds rike bär
Och fällde sorgens tårar, från synden vände om	Och följa Herren Jesus blir sällhet redan här
Jag tjänstgjort alla åren, de femtiosju som gått	Kanhända det finns många, som vill förstå mitt tal
och snart så kommer dagen, då jag ska bäras ut	Jag gläds att vara botbänk, där människor gör sitt val
Jag har ej sammetsklädsel, ej heller sångboksställ	Som kyrkbänk jag dig önskar, gör skyndsamt ditt beslut
ej bästa stöd för ryggen, som mången önska vill	Att bli en lycklig kristen förrän jag bäres ut
Så tackar jag för tiden, som jag fått stå till tjänst	
Som bidrag till att friden har njutits oavvänt	
så önskar jag all välgång och vilsam framtidsro	
då nya bänken kommer jag hoppas vill och tro	

1982-83 renoverades köket och grundvattenvärme infördes.

Den största renoveringen var klar 1991 för ca 7 miljoner kronor. Även denna gång var medlemmarnas offervilja stor. Församlingens medlemmar var indelade i byggarbetslag med en byggnadskommitté och Anders Axelsson som övergripande ansvarig för arbetslagen. Huvudsyftet med ombyggnaden 89-91 var att skapa mer utrymme för ungdomsverksamheten, att kunna inrymma ett ekumeniskt daghem/förskola och att få större serveringslokaler. Det förslag som valdes innebar att ca 700 m² i två plan byggdes till bakom de befintliga lokalerna. Ett nytt välkomnande kors tillverkat av Bertil Ågren pryder nu kyrkan längst fram vid altarbordet. Nålfiltsmattan i kyrksalen byttes ut mot parkett och salen förlängdes så att hela estraden och ett förråd lades till utanför den gamla byggnadskroppen. På det sättet kunde en sidosal kopplas till och ett samband mellan kyrksalen behållas. Planlösningen "ungdomslokalerna" gjordes om helt så att t.ex. den gamla lilla salen och köket blev kapprum med toaletter och spisrummet i övre planet blev nytt kök. Även på framsidan gjordes en tillbyggnad så att den gamla entrén till kyrksalen och till lilla salen byggdes ihop. Ett kyrktorg med nya glaspartier skapades. Trapporna i gamla entrén fick då flyttas från högra sidan till vänstra. Den första delen av den ombyggda kyrkan som tog i bruk (hösten -90) var ekumeniska daghemmet som var och är inrymt i källarplanet. För att få in så mycket dagsljus som möjligt sänktes marknivån på framsidan och på baksidan byggdes "amfiteatern". I källaren inreddes också lyor för UV-scout och en samlingsal med öppen spis (beskrivning av Anders Andersson).

Byggarbetslag från renoveringen 1990-91. Kurt och Inger Båge ses till vänster, bygglidaren Anders Axelsson i mitten och den gamle kämpan Artur Andersson trea från höger bland de stående. Artur, som redan var med vid byggnationen av pastorsbostaden 1938.

På årsmötet 2012 beslutades om en större renovering och uppfräschning av Betels lokaler. Renoveringen genomfördes under våren och sommaren 2012 med en stor insats av frivilligt arbete från medlemmar. Stora salen fräschades upp med målning från golv till tak, de gamla blyinfattade fönstren byggdes in i mer energisnåla treglasfönster och stolar och bänkar kläddes om. I entrén togs glasbetongen i fasaden bort, det blev en ny mer öppen layout i kapprummet, glaspartier mot stora salen monterades, toaletterna fräschades upp, väggarna målades och det blev nytt innertak och ny golvbeklädnad. Serveringsvåningen fick också ny golvbeklädnad och nymålade väggar, stolarna där kläddes om och bordsskivorna byttes. Köket fick nytt golv och målades om, konferensrum och kontor målades också om. Ett antal illa åtgångna fönster byttes på söder- och västersidan, träpanelen på dessa väggar byttes och all träfasad målades om, även stora delar av yttertaket målades. Utemiljön har fått sig en översyn, nya växter har planterats mellan de båda entréerna och nytt staket är på gång (beskrivning av Peter Blomquist).

För området runtomkring byggnaden utsåg församlingen från 1930-talet en person som var ansvarig för skötsel av tomten. Det var först Erik Svensson, på 40- och 50-talet Erik Johansson. Senare ansvariga var framför allt Erik Pettersson och Gustav Andersson. Från 60-talet har all skötsel av tomt skett på frivillig grund. Församlingen utser vaktmästargrupper för fastighetens skötsel, även om det väljs en övergripande ansvarig. Alla församlingsmedlemmar ingår i grupperna och dessutom finns en särskild trädgårdsgrupp. Det blev ingen skollokal av lilla salen på 40-talet men i modern tid har det varit flera skolavslutningar i Betel och stora salen har använts vid skolans Luciafirande osv.

Församlingsledning

Ordförande för ungdomsföreningen var fabrikör Albin Karlsson (vänstra bilden på sin 50-årsdag år 1919) mellan 1904-1915 och från 1916 till 1931 predikanten P. August Nilsson. Han var också snickare (längst till vänster på den högra bilden).

Styrelsemedlemmar växlade en del de tidiga åren, bl.a. blev en kvinna, Ester Glad, invald i styrelsen 1916 i stället för Carl Blom. Hon efterträddes 1917 av Frans Andersson. Det skulle sedan dröja till 1970-talet innan en kvinna, Ingalott Åman, blev invald i styrelsen. Maj-Lis Abrahamsson hade då några år tidigare varit styrelsesuppleant. Övriga namn som i perioder ingick i styrelsen 1913-20 var Carl Andersson, Johan Karlsson, Gustav Johansson, Gustav Pettersson, Filip Larsson, Axel Abrahamsson och Carl Gustafsson. Under större delen av 20-talet bestod styrelsen av P. August Nilsson (ordf.), Karl Ader, Gustaf Johansson (sekr.), Axel Abrahamsson, Herbert Ekvall (kassör), Karl Gustafsson och Gustaf Friberg. När Gustaf Friberg, som efterträtt Karl Friberg, flyttade till Stockholm valdes i stället Hugo Johansson 1931.

När ombildningen skedde i juni 1931 blev den nya styrelsen Herbert Ekvall (ordf.), Carl Ader (vice ordf.), Axel Abrahamsson (sekr.), Hugo Johansson (vice sekr.), Carl Fransson (som var kassör ända till 1952), Carl Gustafsson (vice kassör) och övriga ledamöter Levin Johansson och Gustav Johansson. Hedersledamot och församlingsföreståndare var P. August Nilsson. När Hugo Johansson flyttade valdes i stället Gustaf Ekman. Styrelsen var någorlunda intakt under 1930- och 40-talet. Profilerna Arvid Jonsson och Sigfrid Sandberg kom in i styrelsen 1945.

Herman Karlsson var ordförande 1939-44 och Axel Abrahamsson 1945-51. Sigfrid Sandberg var ordförande 1952-1972, Inge Blomquist 1973-1985, Lars Kinderbäck 1986-2000, första och hittills enda kvinnliga ordföranden Annemaj Fransson 2001-2009 och från 2010 är Peter Blomquist ordförande.

Ordförande i Betel

Herbert Ekvall

Herman Karlsson

Axel Abrahamsson

Sigfrid Sandberg

Inge Blomquist tar över efter Sigfrid Sandberg

Lars Kinderbäck

Annemaj Fransson

Peter Blomquist

Församlingens verksamhet bygger på frivilliga gåvor och offer. Mycket har samlats in under åren och ansvariga kassörer har för ungdomsföreningen före 1930 varit P. August Nilsson, Carl Andersson, Herbert Ekvall och för Betels Missionsförsamling och Betelförsamlingen Carl Fransson, Gustav Johansson (Lunnevad), Artur Andersson, Gilbert Toftgård, Anders Andersson, Peter Blomquist och Astrid Lindberg.

Ungdomsföreningen hade som sekreterare före 1931 Johan Karlsson, Axel Abrahamsson, Carl Friberg, Frans Andersson och Gustav Johansson. Betels missionsförsamlings och Betelförsamlingens sekreterare har varit Axel Abrahamsson, Bertil Andersson, Fredrik Palmkvist, Nils-Eric Johansson, Ingalott Åman, Anne-Maj Fransson, Peter Blomquist och Carl-Gustaf Karlsson.

Vid bildandet av Betels Missionsförsamling 1931 tyckte man att det var lämpligt att det fanns en vice församlingsföreståndare vid sidan av pastorn eller evangelisten som man hade då. Under alla år har det sedan funnits en sådan. Den förste var Gustav Johansson. Han efterträddes 1948 av Bertil Andersson (Åhag). Sedan har Herbert Ekvall, Bertil Åhag igen, Gustav Lunnevad, Filip Johansson, Göte Fransson, Sievert Claesson, Henry Johansson och Inge Blomquist varit församlingsföreståndare och för närvarande är det Lars Kinderbäck.

Församlingen hade alltså ingen egen pastor från början men Oskar Finnér var med vissa korta uppehåll verksam som evangelist inom församlingen 1932-1938. Man hade en omröstning om församlingen skulle fortsätta med evangelist eller anställa en predikant, som man uttryckte det. Det slutade med att Finnér blev anställd som Betels Missionsförsamlings första pastor 1938. För att ha ansvar för den andliga delen vid sidan av den nye pastorn valdes församlingsäldste för första gången 1938 och valda blev Axel Abrahamsson och Carl Ader. De var detta några år framöver. Numera väljs fler än två stycken och benämningen är församlingstjänare. 1950 valdes för första gången en församlingssystemer och detta blev Alice Andersson efterträdd av Tora Claesson. Vivi Fransson har också varit församlingssystemer. Idag finns inte begreppet kvar i och med att det väljs både kvinnliga och manliga församlingstjänare.

Från november 1942 till 1947 var Einar Andersson pastor. Kring årsskiftet 1947-48 tjänstgjorde Erik Lindberg några månader som vakanspastor. Oskar Finnér återkom mellan 1948-52. Han efterträddes av Lennart Berglund.

Elsa och Oskar Finnér

Einar Andersson

Anna-Lisa och Lennart Berglund med två av sina barn, Agneta och Bo.

Tora och Harry Claesson med barnen Lillemor, Olle och Birgitta samt Lillemors make Jan-Egon Leo

Sten Abrahamsson var vakanspastor ett par månader i slutet av 1956. Harry Claesson tillträdde 1957 och var pastor till 1965. Pelle Frisk var vakanspastor ett par månader 1965. Sedan har följande pastorer tjänstgjort: Ingemar Strand 1965–1976, Allan Näsvall 1976–1986 med Stig Jonsson som vakanspastor ett år under tiden, Kurt Båge 1986-1995, Lars-Gunnar Jonsson 1995-2009 och nuvarande pastor Mikael Klingberg från 2007. Lars-Gunnar och Mikael delade på tjänsten 2007-2009.

Sonja, Mikael, Tomas och Ingemar Strand

Vera och Allan Näsvall med barnen Ulrika och Urban

Inger och Kurt Båge

Lars-Gunnar, Emelie, Andreas, Sara, Helena och Rickard Jonsson

Nuvarande pastorspar Jenny och Mikael Klingberg

.....med barnen Lukas, Isak och Johanna

Lars-Gunnar Jonsson är den pastor som tjänstgjort längst i församlingen, 14 år. Han är numera missionssekreterare i Svenska Alliansmissionen med ansvar för SAM:s arbete i Sverige.

Ingemar Strand är en profil i samhället, som gärna talar med Vaggerydsborna om sin tro. Hans motto har alltid varit "min församling är vardagsfolket".

Allan Näsvall är fortfarande i tjänst i en församling i Boden.

Många pastorer har alltså verkat i Betel. Alla har lämnat ett positivt avtryck i församlingen tack vare sina speciella gåvor. Sedan 1960-talet har församlingen haft totalt ca 25-30 anställda ungdomsledare vid sidan av pastorn.

Missionsverksamhet

Det finns och har länge funnits en missionskommitté. Den har som uppgift att ha kontakt med missionärerna. Församlingen har på olika sätt stött utsända missionärer från Helgelseförbundet och Alliansmissionen. Redan vid tiden för Betelbygget 1913 stödde man missionär Lundin i Afrika och missionär Albin Carlsson i Kina. Församlingen har alltid stöttat Svenska Alliansmissionens kretsmissionärer men medlemmar inom Betels missionsförsamling/Betelförsamlingen har också rest ut som missionärer.

Astrid Andersson var församlingens missionär i Kina, dit hon reste 1939, 27 år gammal. Hon fick uppleva både förföljelse och fängelsevistelse, eftersom landet blev alltmer utlänningshatande och religionsfientligt. Astrid verkade sedan i flyktingarbete i Eckenförde i efterkrigstidens Tyskland 1952-58.

1946 avskildes Anna-Lisa Johansson och Sten Abrahamsson som missionärer i Sydafrika. Anna-Lisa är dotter till den tidige församlingsledaren Gustav Johansson och Sten var son till Axel Abrahamsson. De gifte sig senare under året och avreste i augusti 1947, då Vaggeryds perrong fylldes av ca 300 personer, som tog farväl. På bilden är de tillsammans med döttrarna Eva och Lena. De har också dottern Annelie.

Alice Magnusson ("Alice på mejeriet") från Malmbron utanför Vaggeryd reste till Sydafrika. Avskedsmöten ägde rum i Betel 25 juli 1948. Hon gifte sig i Sydafrika med Dag Palm. Deras verksamhet stöddes av Betelförsamlingen i Vaggeryd. På bilden är de tillsammans med döttrarna Solveig och Monica.

Alice och Dag Palms dotter Monica och hennes man Basil Woodhouse förestår Place of Restauration i Sydafrika, uppmärksammat i TV bl.a. för Carolas besök där. Denna verksamhet stöds av Betelförsamlingen och Betels årliga insamling "Ge för livet", tidigare "Bröd till bröder" går dit.

Betel har också gett underhåll till ett nytt missionsfält i Pakistan. Bengt Svensson från Uddebo reste dit 1980 tillsammans med sin fru Monica. Där var de verksamma i ca 30 år.

För närvarande stöder församlingen även Diane och Asante Manu som har sin verksamhet i Mocambique, där de har bibelskola och utbildar i hälsovård.

I församlingen finns nu de hemkomna missionärerna Margareta och Anita Jönsson, som varit verksamma i Tschad resp. Sydafrika.

Inom Sverige finns också en mission att utföra. Från församlingen har utgått evangelister under vissa perioder. Anders Bergh, kommen från Vaggeryd, blev pastor inom Helgelseförbundet. Idag är Holger Karlsson och Anton Karlsson involverade i olika arbeten. Holger i pionjärbete i Rosengård, Malmö och Anton är evangelist inom Gå ut Mission och planterar dessutom en ny församling i ett område i Norrköping. Betelförsamlingen stöder också ett pionjärbete i Sickla utanför Stockholm.

Under rubriken mission kan man också nämna Betels bandmission. Sedan 1970-talet har gudstjänster spelats in på band eller CD-skiva, och medlemmar och andra, som av olika orsaker inte kan komma till kyrkan, får på så sätt del av gudstjänsterna.

Ungdomsverksamhet

Söndagsskolan

Söndagsskolan är den äldsta grenen av ungdomsverksamheten. Den fanns tidigt på 1900-talet men blev mer organiserad efter kyrkbygget. Över 100 barn var inskrivna 1914 när Gustav Johansson valdes som föreståndare, ett uppdrag han hade länge. Söndagsskollärare var också Johan Karlsson och Gustav Pettersson.

Söndagsskollärare på 1920-talet var i övrigt Carl Ader, Axel Abrahamsson, Herbert Ekvall, Karl Fransson, Levin Johansson, Hilda Sandberg, Anna Blom och senare Karin Jansson, Ingeborg Andersson, Rut Ekman och Hugo Johansson.

Gustav Johansson efterträddes av Herbert Ekvall och senare under många år Artur Andersson.

Bilden visar en söndagsskolklass på 1940-talet med ledarna Evy Ekvall och Maj-Lis Abrahamsson (Skoghäll).

Som mest har söndagsskolan haft 180 inskrivna i sin verksamhet. Det var i början av 1960-talet då man även hade klasser på Torsboområdet. Söndagsskola på Torsbo startade redan 1956. Man höll då till i en villakällare. Söndagsskolföreståndare från 60-talet har varit Inge Blomquist, Ingalott Åman, Annemaj Fransson, Margareta Andersson, Helena Andersson och Gun Ljungkvist. Söndagsskolan är inte lika populär som förr. Det är väl ett uttryck för nya tiders levnadssätt. Andra ungdomsaktiviteter på vardagskvällar kan fortfarande locka många ungdomar. Söndagsskolan har nu namnet "Äventyret" och där har Inge Blomquist, Camilla Lundberg och de senaste åren Anna Edkvist och Jenny Klingberg varit ansvariga ledare.

På 1990-talet prövades några år en verksamhet som kallades Mästargruppen. Verksamheten, ledd av Lars-Göran Andersson och Mirjam Kinderbäck, var avsedd för dem som blivit för gamla för söndagsskolan. Aktiviteter hölls under gudstjänsttid på söndagsförmiddagarna för de som gick i åk 6 och åk 7.

Kommenterad [LE1]:

Juniorföreningen/Tonår

1918 startade en s.k. ungdomsklass med den kända lärarinnan Edit Karlsson (bilden) och Hilda Sandberg som ledare.

Det var ca 30 ungdomar till en början. Ur ett protokoll 1918 kan man läsa "sedan beslutades att försöka bilda en ungdomsklass och att kalla apotekare Nilenius från Jönköping för att hålla föredrag om ändamålet". En sådan här form av verksamhet saknades det förståelse för. Pionjärerna fick säkert kämpa för att genomdriva verksamheten.

Från och med 1927 blev namnet juniorförening i stället för ungdomsklass. Herbert Ekvall efterträdde Edit Karlsson och Hilda Sandberg som föreståndare mellan 1925-1937. Bertil Andersson (Åhag) var föreståndare år 1938-1945 och efterträddes av David Abrahamsson 1946-48. Senare föreståndare har varit Allen Abrahamsson 1949-1952, Arne Pettersson 1953-1956, Stig Åman 1957-1958, Harry Claesson 1959, Allen Abrahamsson igen 1960-1963, Nils-Bertil Andersson 1964-1968 och Henry Johansson 1969-1976. Förutom föreståndarna är det många av församlingens medlemmar som ställt upp som juniorledare.

Programmet på ett juniormöte växlade mellan arbetsmöten inför höstförsäljningen och andra möten innehållande bibelstudier, frågesport mm. Medlemsantalet i juniorföreningen låg mellan 30-50 st. Varje år från 1934 anordnades juniorläger. Man höll detta på olika platser i trakten, i Ålaryd, Långserum, Klappa i Malmbäck, Eckersholm, Lerdala i Värnamo, Torarp i Svenarum, i Lyckås, Tofteryd och i Ryd, Åker. På 40-talet utökades lägren i storlek och omfattade även andra juniorföreningar i trakten. Från mitten av 40-talet hölls juniorlägret under många år i Flahult, Hillerstorp och samlade ofta över 100 ungdomar från stora delar av Sverige. I nutid åker tonåringarna på läger i Gullbranna.

JUNIOR — FLAKTAR

VAGGERYDSLÄGRET

E. Andersson.

S. Abrahamsson.

Nanna Alleberth.

Klappa, Malmbäck

3 - 9 juli 1944.

Lägerchef; Sekr. Stig Abrahamsson.
Medverkande:
Missionär Nanna Alleberth, Pastor Einar Andersson
och ett flertal evangelister.

Samling sker måndagen den 3 juli, å lägerplatsen.
Vanlig lägerutrustning, bibel, anteckningsblock, penna och ransoneringskort medföres.
Söndagen den 9 juli stora avslutningsmöten kl. 11 fm. och 3 om.

Anmälän om deltagande göres i god tid till:
BERTIL ANDERSSON, Pl. 345, VAGGERYD. Tel. 268.

BED FOR LÄGRET! VÄLKOMMEN!

Betels Juniorförening.

Tidning lär ha utgivits redan 1920 när Edit Karlsson var ledare, 1933-34 gavs tidning ut i samband med läger och 1943-44 sålde man tidningen Betels Junior-Fläktar för lösnummerpriset 25 öre. Den trycktes på Vaggeryds Bokhandels Tryckeri och kom ut med 2 nummer 1943 och 4 nummer 1944. Innehållet var till en början endast från juniorverksamheten i Vaggeryd. De två sista numren innehöll rapporter även från andra juniorföreningar, därför bytte tidningen namn till Junior-Fläktar.

Från 1/1 1945 övertogs utgivningen av samfundet Helgelseförbundet och fick namnet Segrande Ungdom. En lokal tidning blev alltså en rikstidning, som kom ut in på 1970-talet.

JUNIOR - FLÄKTAR

Ansvarig utgivare:
EINAR ANDERSSON

Redaktion:
EINAR ANDERSSON
BERTIL ANDERSSON
odr. Betel, VAGGERYD.

Prenumerationspris helt år 1:25.

Lösnummer 25 öre.

Postgiro 26 70 37.

På ledarbilden från 1944 ses på första raden Bertil Andersson (senare Åhag), Einar Andersson och Filip Johansson, på andra raden Maj-Britt Johansson (ogift Karlsson), Maj-Lis Skoghäll (ogift Abrahamsson), Inez Persson (ogift Svensson), Evy Petersson (Karlsson), Birgit Sundkvist (ogift Abrahamsson), Stina Abrahamsson (ogift Svensson) och Rut Andersson och på tredje raden Allen Abrahamsson, Nils-Arvid Andreasson, Erik Fransson, Erik Karlsson, Nils-Eric Johansson och David Abrahamsson.

Juniorföreningen med ledare i mitten av 1940-talet

1977 bytte juniorföreningen namn till Tonår och Lars Karlsson (Kinderbäck) blev chefsledare. Han har efterträts av Bo Josefsson och Mirjam Kinderbäck. Tonårsverksamhet i modern tid innebär en blandning av sport, matlagning, bibelstudier, friluftaktiviteter, hajker och läger. Sportlovsresan till Trysil i Norge har varit populär i många år.

Tonåringar från ca 1990

Tonårsbilder 2012 och från Trysil 2010

Bibelskola (Konfirmation)

1937 kom första gången förslag på att en "bibelklass" skulle anordnas för intresserade ungdomar. Pastorn i församlingen var ledare för bibelskolan, som det kallades några år. Även anställda ungdomsarbetare och församlingsmedlemmar har hjälpt till. Den största konfirmationsgruppen var på Lars-Gunnar Jonssons tid med 32 konfirmander år 2006. Numera har frikyrkoförsamlingarna gemensamt en konfirmationsklass för 15-åringar. Nedanstående bilder är från församlingens konfirmationsavslutningar 1983 med pastor Allan Näsvall som ledare och från 1993 med pastor Kurt Båge och ungdomsledarna Maria Andersson (Gidoff) och Johan Sunesson som ledare.

Konfirmationen 2006 med pastor Lars-Gunnar Jonsson och ledarna Lina Petersson och Margareta Andersson.

UV-scout och Mini-UV

För unga pojkar mellan 9–12 år startades 1939 en verksamhet som kallades Solglimtarna, samma namn som en gitarrgrupp hade haft ett år innan. Ledare var då Sten Abrahamsson. Han efterträddes som föreståndare av Filip Johansson och David Abrahamsson. Namnet byttes till Unga Viljor (UV) 1944 då uniformer inköptes till UV-arna och även flickor fick vara med. Filip Johansson var då föreståndare. Det var han i över 20 år tills han på 60-talet efterträddes av Erik Fransson, som i sin tur efterträddes av Martin Gustafsson. Både UV och Juniorföreningen införde från början att man skrev protokoll vid varje samling, en övning i mötesteknik. När man läser gamla protokoll ser man att en hel del Vaggerydsbor har fått vara protokollförare vid möten som UV eller Juniorföreningen har haft. Ett protokoll från de tidiga Solglimtarna hade en viss Sven Eliasson (alltså "Gliet") som sekreterare.

UV-möte från mitten av 1970-talet med ledarna Martin Gustafsson och Hugo Skoghäll i bakgrunden.

År 1978 bytte UV namn till UK (Unga Kamrater). Jan-Erik Andersson blev chefsledare. UK indelades då i patruller. Året efter uppstod Miniörerna eller Mini-UV, avsedd för åldrarna 6-8 år, med Per-Åke Andersson som chef, sedan har Catharina Gustafsson varit chef i över 30 år.

Från och med 1990 blev namnet UK utbytt till UV igen. 1996 efterträddes chefsledaren Jan-Erik Andersson av Lisa Fransson. År 2000 blev Maria Gidoff chefsledare och är så fortfarande. I många år har UV-scout och Mini-UV haft en populär ljusfest lördagen före första advent. Numera hålls ljusfesten i samband med basaren, som Betels Ungdom anordnar.

Den vänstra bilden är från ett UV-läger i Flahult 1991 med från vänster Julia Andersson, Martina Andersson, Annie Eskilsson, Sara Sandén, Marie Andersson och Anna Gustafsson. Den högra bilden med Mini-UV och UV är tagen i Betel på 90-talet.

Hajker och läger är viktiga inslag i UV-verksamheten. Sommarlägret är numera inte i Flahult utan varierar mellan många olika platser.

Barntimmeverksamhet

Hösten 1972 startades de s.k. barntimmar med från början ett 40-tal barn i förskoleåldern. Ansvariga ledare har varit Monica Toftgård, Anette Andersson och Lisbeth Ivansson. Denna verksamhet, som t.ex. omfattade att pyssla, leka och sjunga och göra utflykter med barnen, höll på så länge som i 30 år, då den upphörde p.g.a. att barnomsorgen i kommunen förändrades och kom att innefatta 4-5 åringar.

Uppskattat initiativ i Vaggeryd

Nu skall det ordnas med barntimmar i Betel, Vaggeryd, i stil med den verksamhet som kyrkan och de frikyrkliga församlingarna bedriver i Skillingaryd. Detta omtalar fru Monica Toftgård, som är en av de sex hemmafruar som ställt sig i spetsen för detta arrangemang.

Barntimmar på 90-talet med ledarna Harriet Lönn, Ella-Britt Hägg, Elly Ljunggren, David Skoglar och Lisbeth Ivansson. Även busschaufför Åke Lundberg är med på bilden.

1990 invigdes det ekumeniska daghemmet Lyckorna, som sedan dess håller till i Betels lokaler.

Betel Ungdom

På 1970-talet bildades ett ungdomsråd, som leddes av Lars Karlsson (Kinderbäck). Orsaken var att man tyckte att ungdomarna i församlingen kanske skulle ha lite mer att säga till om. När ungdomsrådet skulle registreras som en riktig förening blev namnet 1981 Betels Ungdom. Den har sedan varit en samordnande organisation för allt ungdomsarbete. Ordförande för Betels Ungdom har varit Stig Pettersson, Monica Abrahamsson, Peter Blomquist, Johan Strand, David Skoglar, Josefin Andersson, Holger Karlsson, Martina Andersson, Anton Karlsson, Johan Axelsson och nu David Käll. 1983 startade Betels Ungdom med auktion och basar i december månad till förmån för ungdomsverksamheten, en efterföljare till de auktioner som startades på 1920-talet. Betels Ungdom hade också hand om de populära ungdomssamlingarna, som in på 90-talet ägde rum sista helgen i september.

En populär och betydelsefull ungdomsverksamhet var Café 21 som startade hösten 1983. Den var på fredagskvällarna och samlade många ungdomar från Vaggeryd med omnejd. Caféverksamheten höll på en bit in på 2000-talet.

I Betel har också varit "efter-plugget"-samlingar för skolungdom, i början kallad SIA-verksamhet. Numera finns en läxhjälpverksamhet.

Sång- och musik

Ett rikt sång- och musikliv har präglat Betelförsamlingen under alla år. Konserter (då kallade musikfester) med inträde 25 öre höll man t.ex. redan 1914. Senare bestämde styrelsen att man inte fick ta inträde till samlingarna i Nya Missionshuset eller Betel.

Den unisona sången har alltid varit ett viktigt inslag i gudstjänsterna. De första åren var Lotten Göthberg (avflyttad 1922), senare gift med Filip Larsson, vald organist. Efter henne valdes Maria Gustafsson, Viktor Svensson och senare Ella Bengtsson och Astrid Andersson. Det valdes också organister till söndagsskolan, i början var Anna Blom organist där. Som organister till unisona sången tillkom på 1930-talet Rut Svensson, Viva Andersson, Stig Abrahamsson, Seth Abrahamsson och Inga-Lisa Kullberg men mestadels var Viktor Svensson och Ella Bengtsson organister. Många är de personer som sedan haft denna viktiga uppgift för den unisona sången. Ella Bengtsson ("Ella Bengt"), som heter Ella Gustafsson i gamla protokoll, var organist från 1920-talet till 1960. Andra som haft uppgiften länge är Bernt Berilsson (Åhag), Evy Ekvall, Eivor Fransson, Maj-Britt Bengtsson, Ingalill Valtersson och Ingalill Forsevik. Susanne Gustafsson, Inga-Lill Holmberg och Sören Gustafsson är de senaste årens flitigaste organister/pianister till den unisona sången.

Viktor Svensson (far till Gösta Svensson och Rickard Svensson) var alltså organist i många år. Här kan man tala om att de musikaliska anlagen gått i arv. Viktors son, Rickard, var duktig violinist i sång- och musikföreningen, barnbarnet Uno Svensson duktig sångsolist och barnbarnsbarn är t.ex. Göran Johansson, blåsmusikledare några år och nu en av musikledarna i Pingstkyrkan, Jönköping.

Redan de första åren på 1900-talet fanns en sång- och musikförening. Carl Gustafsson ("Calle klockare") började på 1920-talet som ledare för musikföreningen och var det in på 1950-talet med undantag för ett år då Sten Abrahamsson var ledare. Bilden visar Calle med sin gitarr, som han ibland svingade medan han ledde kören.

Bilden är från en sångarresa på 1920-talet. På första raden från vänster ses Herbert Ekvall, Rickard och Lydia Svensson, lärarinnan Edit Carlsson i mitten, Maria Bergh och Gustav Johansson till höger om henne och en ung Stig Abrahamsson längst till höger. Ella Bengtsson syns också i bakre raden. Bakom Ekvall står Karin Johnsson, Hjortbron.

På sångarbilden från 40-talet kan man se hur estraden såg ut då. Benjaminssons tavla fanns också kvar.

Strängmusikbilder från 1950-talet, 1980-talet och en bild från framförandet av musikalen Petrus år 2011 med Betelkören och Betel Gospel.

På 1950-talet efterträddes Carl Gustafsson av Allen Abrahamsson som ledare för strängmusiken, som den nu kallades. Allen var ledare till 1977. Ann-Britt Fransson och Helena Kullberg ledde till och med 1981 och sedan var Lars-Evert Eskilsson sångledare 1982-1995, i början tillsammans med Inga-Lill Holmberg och 1992 tillsammans med Anders Claesson. Efter det var Peter Blomquist ledare några år och numera är Sören Gustafsson ledare för Betelkören, som är det nuvarande namnet. Pianisterna till strängmusiken eller Betelkören har varierat, Ella Bengtsson spelade piano och Evy Ekvall orgel till sångarna när Carl Gustafsson ledde. Ingalill Valtersson och Gun-Britt Johansson kan nämnas bland senare pianister, Inga-Lill Holmberg spelade också i många år. Ingalill Forsevik var pianist i över 30 år och Sören Gustafsson, som är pianist nu, började i slutet av 70-talet.

Ungdomssångarna startades 1970 av Lars-Evert Eskilsson, ledningen övertogs sedan av Anders Claesson. Under namnet Ungdomskören var sedan Michael Strand ledare tillsammans med sin bror Thomas. Michael, son till pastor Ingemar Strand, blev sedan en inom kristenheten känd kompositör och körledare. Ungdomskören växte och den var både stor och välsjungande på 80-talet, när den hade namnet Harmoni. Denna kör leddes av Sören Gustafsson. Ulf-Johan Toftgård ledde sedan Ungdomskören i början av 90-talet med hjälp av Jonny Johansson. Sofie Larsson var ledare för Betels ungdomskör 1997. Sedan bildades en ekumenisk kör då Josefine Andersson var en av ledarna. På 2000-talet finns ingen ungdomskör, men tillfälligt sammansatta ungdomsgrupper medverkar med sång ibland, t.ex. på den stora adventskonserten.

Kören Harmoni vid framträdande i Folkets Hus 1989

Minikören startade 1981 under ledning av Inga-Lill Holmberg. Inga-Lill bedrev senare också musikundervisning i Betel. Barnkören har sedan haft namn som Mini-Maxikören och Gospel Kids. Andra ansvariga ledare för kören har varit Susanne Gustafsson, Annelie Gustafsson, Sara Svensson, Kajsa Axelsson, Julia Andersson, Matilda Jonsson, Ann-Britt Werner (Fransson) och Lisa Rydin (Fransson).

Minikören med ledaren Inga-Lill Holmberg medverkar i ett julspele på tidigt 80-tal.

1944 bildades en konstellation, som kallades Betels Musikkapell. David Abrahamsson var ledare 1944-48, Roland Bergh 1949 och Jan-Erik Kullberg 1950. 1951 valdes Bernt Bertilsson (Åhag). Han blev en entusiastisk ledare och utvecklade repertoaren. Kapellet fanns kvar en bit in på 1950-talet med den instrumentbesättning, som bilden visar. Att det var ett aktivt musikkapell kan man läsa från årsberättelsen 1953. Det året hade man 37 övningar och medverkade på 29 möten, varav 14 i Betel.

Betels Musikkapell tidigt 50-tal. Från vänster (med de namn de hade då): Asta Svensson, Uno Svensson, Gunnar Eskilsson, Eira Berg, Kenneth Andersson, Gunnar Åman, Jan-Erik Kullberg, Bernt Bertilsson, Arne Svensson, Henry Johansson, Gunnel Andersson, Sten Filipsson, Gullvi Andersson, Yngve Andersson och Sivert Bertilsson. Som synes spelades många olika instrument, piano, mandolin, gitarr, trumpet, saxofon, dragspel, kontrabas och fiol. Sångsolister brukade medverka till kapellet, t.ex. Ingrid Eskilsson och Gullvi Andersson. En stråkensemble hade också funnits en kort tid i slutet av 1930-talet.

Kapellet bildades i ny form på i mitten av 1960-talet med Erik Fransson och Henry Johansson på dragspel och Roland Andersson som spelade gitarr och trumpet. Dessutom har Uno Svensson varit med hela tiden. I början medverkade också Lars-Evert Eskilsson på fiol och trombone och Anders Andersson på bas. Detta kapell, som spelade och sjöng gamla läsarsånger, har i övrigt haft medlemmarna Göran Johansson, Mikael Ljungkvist, Tony Härdstedt, Anders Claesson, Per-Arne Ljungkvist, Stefan Johansson och Per-Åke Andersson.

Erik Fransson, som tillsammans med Henry Johansson (med dragspel på förra bilden) startade musikkapell nr 2

I församlingen fanns i början av 1950-talet förutom strängmusiken en blandad kör, som leddes av pastor Lennart Berglund. Det har också funnits en speciell manskör, ibland kallad "Bröderna". Ledare för den var Jan-Erik Kullberg i många år sedan Inge Blomquist och Uno Svensson.

Idag är det musikkåren som sjunger som manskör vid vissa tillfällen.

Bilden på manskören är från 1976 och visar från vänster Pelle Ljungkvist, Stig Andersson, Artur Andersson, Gunnar Åman, Jan-Erik Kullberg, Allen Abrahamsson, Sivert Claesson, Martin Gustafsson, Nils-Erik Johansson och Uno Svensson.

När Harry Claesson kom som pastor till församlingen 1956 bildade han ganska snart en blåsorkester. Han köpte in lite begagnade instrument och ringde upp pojkar för att fråga om de ville börja blåsa. Det blev en skaplig orkester ganska snabbt. Den hade sin invigningsgudstjänst 1958 och hette då Betels blåsorkester men Harry sa oftast "blåsarpojkar". Nuvarande namnet är Betels Musikkår. I början hade man hjälp utifrån med ledarskapet. T.ex. var legendaren Henning Petersson från Huskvarna ganska ofta i Vaggeryd och övade med blåsarna. En annan som alla blåsare kommer ihåg är Erik Ulke från Göteborg. Ledare för musikkåren genom åren har förutom Harry Claesson varit Sven-Anders Svensson, Bengt-Olof Svensson, Lars-Evert Eskilsson, Peter Fransson, Göran Johansson, Anders Claesson och nuvarande ledare är Peter Blomquist. De musikkåren, som startade 1958 och sedan hölls varje år in på 1980-talet, hade stor betydelse för musikkårens utveckling. Idag har man regelbundna gemensamma uppträdanden tillsammans med Missionskyrkans blåsare.

Marsch kring 1960. I första raden bland blåsarna ses Per-Åke Svensson, Per Åkerblad, Yngve Andersson och Sune Slätt.

Från början av 1960-talet resp. slutet av 1970-talet.

Musikkårens medlemmar vid 50-årsjubiléet 2008.

Eftersom blåsorkestern kom att innehålla endast pojkar bildades det gitarrgrupper på 1960-talet, innehållande både flickor och pojkar. Det hade funnits på 50-talet under ledning av pastorsfrun Anna-Lisa Berglund men allra första gången var redan 1938-39 då Sten Abrahamsson startade en gitarrgrupp. Syftet var då att det skulle finnas verksamhet även för ungdomar under junioråldern. På bilden här under från 1938 ses de s.k. Solglimtarna med bl.a. (med giftasnamnen inom parentes) Aina Nilsson (Rosell), Eivor Fransson (Petersson), Ingeborg Nilsén (Vallin), Maj-Britt Aronsson (Pukspuu), Maj-Britt Johansson (Fransson), Gunnel Johansson (Ottosson), Ingegerd Lindberg (Karlsson), Marianne Johansson (Lindberg), Birgit Palmqvist (Andersson), Vivi Ekman (Fransson), Maj-Lis Abrahamsson (Skoghäll), Evy Ekvall, Marit Abrahamsson (Löfholm) och Mary Ekman (Gustavsson). De sjöng bl.a. sången "En solglimt, en solglimt, hjälp mig o Jesus att vara". Därav deras namn.

Ledare för gitarrgruppen på 1960-talet var i många år Ingegerd Karlsson (som var med 1938), i början med hjälp av Iris Josefsson. Senare har Anette Andersson, Annemaj Johansson, Eva-Britt Fransson, Gunilla Slätt och anställda ungdomsledare varit ledare. Det som från början var endast blåsarläger i Flahult blev därför så småningom ett sång- och musikläger, där även gitarrister och andra instrumentalister kunde vara med.

En uppskattad sånggrupp under många år var De sjungande fruarna, bestående av från vänster Monica Toftgård, Maj-Lis Skoghäll, Elly Ljunggren, Anette Andersson och Rigmor Blomquist vid pianot.

1992 bildades en gospelkör som fick namnet Betel Gospel. Ledare är Sören Gustafsson. Kören är fortfarande aktiv med samma medlemmar som från starten. Den har medverkat i många olika sammanhang runt om i södra Sverige. 2005 erhöll kören ett kulturpris från Vaggeryds kommun. På bilden till höger från 1990-talet ses på första raden från vänster Ann-Britt Werner, Lisa Rydin, Ing-Britt Gustafsson och Mona Blomquist, på andra raden Sören Gustafsson, Henrik Blomquist, Mirjam Kinderbäck, Peter Blomquist, Susanne Gustafsson, Ing-Marie Stark och Annelie Gustafsson och på tredje raden Dan Werner, Kent Gustafsson, Ingemar Gattbo, Lars-Evert Eskilsson, Christer Gustafsson och Mikael Andréasson.

Betel Gospel – 2011

Olika andra konstellationer och solosångare har genom åren glatt församlingen med sin sång och musik. Nämnas kan Gullvi Andersson (gift Lundgren) och Elly Ljunggren som sångsolister, duettparet Uno Svensson och Nils-Bertil Andersson och "Kvartetten" med Elly Ljunggren, Maj-Lis Skoghäll, Jan-Erik Kullberg och Uno Svensson. Ännu senare den s.k. Syskonkvartetten bestående av Siv och Helena Kullberg och Lis-Britt och Ann-Britt Fransson. På 1970-talet fanns ett skolteam A&O med Mikael och Tomas Strand samt Lars-Göran Andersson och på 1980-talet fanns sånggruppen Vi 8, bestående av Kent och Sören Gustafsson, Henrik och Peter Blomquist samt Mona-Britt, Lis-Britt, Ing-Britt och Ann-Britt Fransson. Det fanns även en rockgrupp, Silvanus, med Urban Näsvall, Ulf-Johan Toftgård, Roger Lönn och Tom Bergman.

När det gäller sång och musik i nutid har församlingen duettpar som Mona och Henrik Blomquist, Sören Gustafsson och Ingemar Gattbo, vilka medverkat i gudstjänster under många år. Likaså solisterna Inger Strand, Astrid Lindberg, Susanne Gustafsson, Inga-Lill Holmberg och Annelie Gustafsson. Seniorkören är en kör, som startades av pastor Lars-Gunnar Jonsson och nu leds av Inge Blomquist. Det är en aktiv kör bestående av ett 20-tal pensionärer, som regelbundet sjunger på äldreboenden men även medverkar i Betel och i andra sammanhang.

För omkring 100 år sedan hölls det musikfester. Det kan man väl också benämna de uppskattade sånggudstjänsterna på Långfredagen och 1:a advent, som drar mycket folk. Då brukar Betel Gospel, Betelkören och en ungdomskör medverka tillsammans med sina solister. Även musikkårens julkonsert tillsammans med Missionskyrkans blåsare drar en stor publik varje år.

Minnen

När Betel firade 60-årsjubileum 1973 gjorde Ingemar Strand intervjuer med en del av dem som var med den första tiden. Här några utdrag från den intervjun.

Anna Fransson (fru till mångårige kassören Carl Fransson) säger att hon blev frälst på ett väckelsemöte i Gamla Missionshuset 1911, när "väckelse-Amanda" var där. Hon hade åkt tåg till Vaggeryd från Bratteborg. När hon gick hem till Bratteborg på kvällen tillsammans med andra ungdomar var de saliga och gick och sjöng "Jag är så glad att Jesus är min". Anna började gå till Nya Missionshuset i Vaggeryd eftersom det inte fanns ungdomsförening där hon bodde. Sedan flyttade hon till Ekeryd och gick med i missionförsamlingen där men kom tillbaka till Kristliga ungdomsföreningen 1920.

Magnhild Abrahamsson (fru till Axel Abrahamsson) och Maria Gustafsson (fru till "Calle klockare") blev också frälsta under mötesserier med Amanda Karlsson. Magnhild 1906 i Götafors Missionshus och Maria i Gamla Missionshuset 1911. Maria minns hur hon tillsammans med andra brukade skura och feja hela byggnaden invändigt inför lite större samlingar. Hon var med i festkommittén och berättar att kaffekopparna kostade 5 kr per dussin och jag har kvar några fortfarande, säger hon.

Lotten Larsson, som hette Lotten Göthberg på den tiden och var organist i Nya Missionshuset i 8 år berättar att hon fick trampa av alla krafter, när hon spelade. Lotten har minne av när den f.d. danska skådespelerskan Anna Levine var på besök ca 1915. Hon var här en ganska lång tid och hade också någon gång hjälp av en norsk kvinnlig evangelist. Anna Levines älsklingsång var "Det ljusnar nu, det gryr till dag, nattens skuggor fly med snabba vingeslag". Lotten minns detta eftersom hon fick spela denna sång så ofta. Hon säger också att det många gånger var överfullt i stora salen, trots att den rymde 350 personer.

Lilly Kullberg, med sin musikaliska gåva, sjöng en solosång på 60-årsjubiléet. Hon var med i den första sångkören i Anton Johanssons målarverkstad. Instrumenten bestod av citrör och fioler och Albin Karlsson var sångledare efter någon som hette Nilsson. Det är inte säkert att en sång slutade i samma dur som den började, säger Lilly. Möten kunde hålla på i 2-3 timmar borta på målarverkstaden.

Filip Larsson berättar hur han gick runt med en insamlingslista 1913 och att folk gärna gav till bygget. Han berättar också att man sålde virket från gran och fur, som fällts på tomten.

Carl Gustafsson, dvs "Calle klockare", var en legendarisk sångledare. Han kom in på den banan eftersom han hade stött på Axel Abrahamsson och Gustav Johansson. "Är inte du sångare?" frågade de Calle. Följden blev att Calle följde med på sångövning hos Levin Johansson, som bodde i tornhuset. Jag lärde dem en ny sång, säger Calle, "Han har kastat mina synder bakom sin rygg". Sedan sjöng vi den hela kvällen. Carl Athell, som brukade predika här, sa en gång till mig: "Hör du Calle (det var endast Finnér som kallade mig Carl), kan du inte samla ihop sångare till en riktig sång- och musikförening?" Vi var 52 till antalet som mest, berättar Calle. Ingemar Strand påpekar för Calle att han minns honom från en samling i Tofteryd på 40-talet, hur han då som sångledare aldrig stod still utan gick fram och tillbaka svingande sin gitarr.

Apropå det berättar Calle att han ledde sångarna i Jönköping vid ett tillfälle. Jag tänkte, säger han, att det är bäst att ta det lite lugnt, så han stod för en gångs skull ganska stilla när han ledde. Då var det en som kom bakifrån och ryckte mig i kavajen. Personen sa att han hade en hälsning från Nanny Fredriksson, som gick och "fiskade" i bänkarna. "Du måste släppa till lite mer, Calle". Då lossnade det, så jag tror vi fick be med några syndare, slutar Calle.

Några senare minnen kom också fram vid 60-årsjubiléet.

Sigfrid Sandberg berättar hur han kom tillbaka till Betel 1942 efter att inte ha varit där på många år. Det första han slogs av var hur dålig belysningen var i lokalen, men det är ju bättre nu (1973), som han säger. Sigfrid berättar om sin frälsningsupplevelse då Allan Nilsson hade mötesserie i Betel. Han döptes 1943 i en överfull lokal och blev ganska snart ordförande i församlingen.

Artur Andersson, medlem från 1935 och bl.a. söndagsskolföreståndare och kassör i församlingen, berättar om sitt första minne av Betel. När han arbetade på Rex möbelfabrik 1932 fick han i uppdrag av Betelmedlemmen Händel Andreasson att såga ur valvbågar från plankor. De skulle användas till att bygga ut estraden i Betel. Sångarskaran var så stor efter Nanny Fredrikssons mötesserie. Artur minns också att stora salen var dåligt isolerad. Carl Fransson hade eldat hela julnatten inför julottan en gång men man var ändå tvungen att sitta så nära den stora kaminen som möjligt. 1938 byggdes lägenheten ovanför lilla salen och Artur berättar om svårigheterna i samband med detta. Man körde först dit massor av sågspån, som hämtades i säckar i Svenarum. Taket svajade mer än 15 cm över lilla salen och byggmästare Jonsson från Svenarum hade stort arbete med att stadga upp det. Byggmästaren tog paus från arbetet vid midsommar för att sköta sitt jordbruk. Men många frivilliga hjälpte till, en del jobbade i skift både på Munksjö och i Betel. Artur minns bland dem Händel och Malkolm Andreasson, Erik Pettersson och Gustav Andersson. Byggmästare Jonsson blev besviken när han kom dit igen eftersom arbetet nästan var klart. "Jag som trodde att jag skulle ha arbete här hela hösten", sa Jonsson.

Ovanstående personer finns inte längre kvar i livet. Minnen har också berättats av de som var unga på 40-talet. Herbert Ekvall har varit ledare i församlingen på olika sätt sedan mitten av 1920-talet. Han har varit juniorföreningens chefsledare, församlingens ordförande, söndagsskolföreståndare och församlingsföreståndare. Evy Ekvall, dotter till Herbert och som själv varit aktiv som ungdomsledare och organist, minns från det hon var liten att Herbert alltid skulle gå till Betel på julafton för att elda i kaminen inför julottan. Av den anledningen var hon arg på Betel eftersom jultomten alltid kom när han var borta..... Vidare minns hon när Carl Wilson kom för att vara med på missionsauktionen. Det gick alltid till på samma sätt. Han kom med middagståget från Jönköping och efter middag hos Ekvalls var det dags att gå till Betel. Där var det en kort predikan, sedan auktion med inslag av kaffeservering. Wilsson kom upp på estraden, tog fram ett litet Nya Testamente ur bröstfickan varur han läste predikotexten, samma procedur varje år. Portionsbitar av ostkaka upplagda på fat serverades på bricka till kaffet. Efter väl förrättat uppdrag återvände Wilsson med kvällståget till Jönköping.

Gerda Ekman, som blev över 100 år och dog 2002, var en trogen medlem i Betel i över 70 år. Gerda blev också frälst på Nanny Fredrikssons möten men det var i Ekhults missionshus redan före 1920. Hon var gift med Gustav Ekman som var styrelseledamot på 30-talet. Deras dotter Vivi Fransson, som varit ungdomsledare och församlingssystemer i Betel, berättar en del om de personer som nämns i denna historik över Betel, personer som på något sätt haft anknytning dit.

Pastor Athell, som var i Nya Missionshuset eller Betel många gånger, kallade sig "fattigstuge-Calle" för att han växt upp på ett fattighus tillsammans med gamla människor. Vivis far, Gustav, blev frälst när Athell var i Nya Missionshuset och predikade. Vivi berättar vidare: "När min pappa var sjuk och vi hade det lite knapert låg mamma Gerda på knä och bad Gud om hjälp medan vi flickor var ute och lekte. När hon sedan kom utanför dörren mötte hon Bernt Gustafsson från speceriaffären. Han sa att han hade lite matvaror till Ekmans. "Det måste vara fel", sa Gerda eftersom hon inte hade beställt något. Det framkom att någon person beställt detta åt Ekmans. Gerda tog reda på vem denna godhjärtade person var. Det visade sig vara den gamla evangelisten Amanda Karlsson.

Amandas evangelistkamrat Anna Malmsten, boende i huset bredvid Amanda vid korsningen Ågatan-Götaforsvägen, fick ett tragiskt slut. Hon var livrädd för att åka bil. När hon skulle hem från sjukhuset i Jönköping bad John Malmsten sin vän Gustav Ekman att han skulle hämta henne i sin bil en lördagseftermiddag. När pappa kom hem, säger Vivi, såg han så moloken ut. Vad hade hänt? Anna hade avlidit i bilen på vägen hem. Amanda saknade mycket sin evangelistkamrat Anna. Angående P. August Nilsson berättar Vivi att han tidigt var ute som evangelist. Augusts svärdotter Anna Nilsson (fru till "Nisse på Gulf") har berättat för henne att en gång när August var i Lappland var det mycket kallt. Då fick han en päls mot kylan. Den var bekostad av ingen mindre än prins Oskar Bernadotte (bror till Gustav V) som var troende. Vivi har också minne av de gemensamma insamlingsmötena till hjälpbehövande. De ägde rum i december varje år tillsammans med Missionskyrkan och kallades för "Insamlingsfesten". Syster Elin (Håkansson) tillhörde Missionskyrkan och var den som såg till att hjälpen kom till rätt personer.

Ingemar Strand kom till Vaggeryd som pastor 1965 och har alltså varit medlem i 48 år. Född i Fryele tycker han att han känt Vaggerydslukten från början. Första kontakten med Betel, Vaggeryd var evangelisterna Inga-Lisa Kullberg och Anna-Lisa Johansson, som kom härifrån. I gamla Betelprotokoll kan man läsa att man till vissa möten skulle kalla evangelist Ingemar Strand från Gnosjö. Som pastor har han sedan lärt känna verksamheten inifrån. Under och efter sin pastorstjänst har Ingemar skrivit flera böcker. Han har dessutom varit lärare i historia och kristendomskunskap på Hjortsjöskolan i Vaggeryd och i 20 år arbetat som lärare på högskolekurser på Götabro, som då var Helgelseförbundets bibelskola. Därtill var Ingemar guide på Israel-resor under många år.

Naturligtvis kan Ingemar Strand berätta hur många minnen som helst från sin tid som pastor i Betel. Ingemars signum var och är att besöka gamla och sjuka och spela på sitt dragspel och sjunga för dem. Dessutom ger han gärna ett Guds ord till människor han träffar på gatan. En gång var Ingemar på sjukhusbesök i Jönköping och kände att Gud talade till honom att det fanns en äldre Vaggerydsbo, som var intagen där. Han visste inte vem det var utan gick och frågade personalen om det fanns en sådan. Jo, det fanns en person i 70-årsåldern, svårt sjuk. Ingemar fick träffa honom, hade aldrig mött honom tidigare och gav honom, som han säger, himlens telefonnummer 5015 dvs. Psalm 50, vers 15: "Ropa till mig när du är i nöd, jag ska rädda dig, och du ska ära mig". Han var inte avgjord kristen och de tog farväl med detta. Några dagar senare kom en medlem i Betelförsamlingen till Ingemar och sa att min bror vill gärna träffa pastor Strand. Ingemar åkte till sjukhuset och hälsade på mannen. "Jag vill bli frälst". Ingemar bad till Gud med honom, "samma dag fick mannen lämna detta jordiska", säger Ingemar. Detta var en historia bland många andra som Ingemar Strand kan berätta från sin pastorstid i Betel.

Allen Abrahamsson har varit medlem i församlingen sedan 1939, alltså i 74 år. Han var styrelsemedlem i många år, har varit ansvarig juniorledare och dessutom sångledare från 50-talet in på 70-talet. Allen är nu 93 år och det enda han minns om väckelsen under Nanny Fredrikssons tid 1932 var barnmötena han gick på i Missionskyrkan. Han berättar att han döptes i juni 1939 efter att ha gått till Oskar Finnér och bett att få bli döpt. Dopet skedde på västra sidan av Hjortsjön. Fyra personer döptes, förutom Allen var det Nils Sundkvist, Arvid Styf och "Fingal i Kvarnaberg". Av dessa blev Fingal medlem i Filadelfia, Arvid och Nils i Götafors. Allen berättar att hans bröder gick i söndagsskola både i Betel och i Betania eftersom de startade vid olika tidpunkter. Familjen Abrahamsson, Magnhild och Axel med barnen, bodde då i ett hus bredvid missionshemmet Sjöborg. Det blev en sträcka att gå för de små pojkarna, åtminstone till Betania, som låg där Fotoni sedan kom att ligga. Allen berättar något märkligt. Hans bror Zeth busade i söndagsskolan och sprang ut därifrån. John Malmsten sa då till Zeth att dig ska jag ha som böneämne och hade säkert så. När Zeth 40 år senare var ute och predikade kom en missionär fram till honom och sa att Gud har sagt till mig att ha dig som böneämne. Detta var samma dag som John Malmsten avled! Gud ordnar för de sina, säger Allen.

Ett stort TACK till de församlingsmedlemmar som bidragit med bilder. Många bilder har också hittats i Betels arkiv. Dessutom har flera andra välvilligt hjälpt till att få fram gamla bilder. Det gäller främst Magnisa stuga, Leif Palm och Tomas Johansson.

Källor:

Protokoll och årsberättelser mm. från Betels arkiv

Byarums Hembygdsförening Årsskrift 1996 : Väckelser i Vaggeryd (Georg Boberg), Landsbygdens missionshus (Anna-Lisa Hermansson)

Byarums Hembygdsförening Årsskrift 1989 : En sockenkrönika om missionspionjärerna (Sten Abrahamsson)

Byarums Hembygdsförening Årsskrift 1983 : Garverier och garvare i Byarums församling (Anna-Lisa Hermansson)

Tidningsartikel: Väckelsen i Vaggeryd 1932 (Sten Abrahamsson)

Natanael Bobergs samlingar

Detta är historien om Betelkyrkan, Vaggeryd och om de trosvissa ungdomar som för 100 år sedan samlades till möten i en målarverkstad, sittandes på bockar och plankor. Utrymmet räckte inte till men de vågade ta ett stort steg. De beslutade bygga en kyrka. En kyrka där många fått möta Gud genom mötesserier och ungdomsverksamhet, där flera pastorer, sångare och musiker fått vara redskap för Gud.

Betelkyrkans vision är idag att få vara en gemenskap där du ska känna dig hemma, att du ska förstå att du är värdefull och älskad av Gud, som bryr sig om varenda människa och att du ska få en personlig tro på Gud genom hans son Jesus Kristus.